

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitę Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvenyose Valstijose..... \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų, ir mokasi iškalno.
Apgarsinimų kainų klauskit laišku.
"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States..... \$2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries..... 3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio

No. 44

KAINA 5c

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS, SPALIO-OCT. 31, 1924

VOL. IX (METAI 9-TI)

Suv. Valstijos Reikalauja 500 Milijonų

**\$300,000,000 BUTŲ KAIP ATLYGINIMAS
KARO NUOSTOLIŲ, \$200,000,000 LĖŠOS
UŽ KARIUMENĖS LAIKYMĄ.**

Aliantams Amerikos Pareikalavimas Pasirodė Didelė Nuostaba.

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Youngstowno srityje plieno ir geležies industrijų vėdejai skelbia jog prezidento rinkimai neatsiliepia ant darbų, nors savaimi nebusia per spalio mėnesį pagaminta tiek kiek buvo pagaminta rugsėjo mėn. Darbininkų skaičius laikoma toks pat. Kolei kas nenumatoma kad darbai kiek pasigerintų virš dabartinio laipsnio.

Lorain, O., National Tube Co. biskelį padidino savo darbininkų skaičių, paimdama 5 nuos. daugiau. Dabar ji dirba su 65 nuos. pilno saiko. Kitos dirbtuvės ten kolei kas dirba su puse savo darbininkų.

Akrone, O., paskelbimas jog bus statoma naujas Zeppelinas dasyk didesnis už ZR-3 vietinį Goodyear dirbtuvę, užtemdė visus kitus nuotikius gumo industrijose.

Marathon gumo kompanija, kuri pereitą vasarą subankrutė, jo r sustojo dirbus, perėjo į Goodyear kompanijos rankas, taigi atsinaujins darbai.

East Liverpool, O., puodininkystės darbai jaučia prezidento rinkimų laiką apmažėjimu darbų. Beveikos vis Ohio valstijos puodininkystės dirba apmažintu saiku. Lapkričio bėgiu tikima abelno pagerėjimo.

Rinkimų artinimasis atidėkino prekybos dvasią, skelbia Geležies Prekybos žurnalas. Ne kurie didesni pirkėjai laukia iki po lapkričio 4 d. Už politikos dvasios ribų esą scena parengta periodui smarkaus veikimo.

Geležies ir plieno išdirbėjai jaučia ateinančio gerovę dėl to kad prasidės pirkimas į užrubežius, nes šalių Vokietijos dar kitos didelės užrubežinės paskolos šioje šalyje rengiamos. Daugiau su bus sunaudota pirkimui maisto ir žalios medegos šioje šalyje.

Unija prieš uniją. Angliakasių unija užvedė smarkią kampaniją prieš geleželių lokomotivų inžinierių unijos pirmininką Stone ir kitus tos unijos vadus už jų ne-unijistišką apsiėjimą su tos unijos savastij esančių kasyklų darbininkais.

Stone yra išdininkas Progressivų organizacijos kuri pastatė La Follette ant prezidento.

Toks vienos unijos prezidento apsiėjimas su kitos unijos darbininkais, kurie dirba jo užžiurimose kasyklose, parodo tik kad darbininkų vadaif darbininkams tik tolei geri kolei negali ant jų ponauti.

Hazleton, Pa. — 155,000 kietosios anglies kasėjų per rinkimus, lapkričio 4 d., atleidžiami nuo darbo tai dienai.

Suv. Valstijos Reikalauja \$500,000,000 iš Vokietijos

Paryžius. — Spalio 27 d. susirinko tarptautinė finansinė konferencija nustatymui išdalinimo gaunamų nuo Vokietijos atlyginimų mokesnių ir persvarstymui lėšų okupacijos armijos. Nuo Suvenyčių Valstijų toje konferencijoje dalyvauja James A. Logan.

Ekspertai išsidirbo taisykles kurių laikantis bus vedama konferencijos darbai. Taipgi suvažiavo keleto valstybių finansų ministeriai, kurie atlaikė savo paskirą posėdį.

Finansų ministeriai nustebo išgirdę Suvenyčių Valstijų atstovo pareiškimą jog Amerika reikalauja apie \$500,000,000 iš atlyginimų gaunamų pinigų. Iš tos sumos Suv. Valstijos reikalauja apie \$300,000,000 kaip atlyginimą už nuostolius, o likusi dalis yra už užlaikymą S. Valstijų okupacijos armijos dalyje Reinlando. Okupacijos lėšos askaitoma į \$250,000,000, kurių dalis, \$10,000,000, jau atmokėta.

Amerika šituos reikalavimus stato pagal sutarimą ir patvarkymo Dawes'o plane kad "aliančiai ir susibendrinusios valstybės" dalyvauja prie gavimo pinigų vykinant Dawes planą.

Chinijos Karas Liovėsi

Mukdenas, Chinija. — Čang Tso-Lin išleido pranešimą jog karas su centraline, Chinijos valdžia pasibaigė. Feng Yu-Hsiang laiko užėmęs Pekiną, o prezidentas Tsao Kun apsisusto legacijos raštiniėje, o generolas Wu Pei-Fu, komandierius valdžios armijos, pasišalino.

Traukimasis centralinės valdžios armijos liko užkirstas prie šanhaikvano.

Japonijoj gautais pranešimais, Chinijos prezidentas Tsao Kun pabėgo iš Pekino.

Iš Tientsin pranešama jog dalis vienuoliktos divizijos Chinų armijos, po vadovystė Feng Yu-Hsiango, "Krikščionio generolo", sukilo Pekine, užėmė savo valdžion miesto vartus, nutraukė telegrafo ir telefono vietas ir sulaukė traukinius.

Po trisdešimts šešių valandų po Pekino užėmimo vėl įvesta tvarka.

Japonai Gabenasi Nitrogeną iš Vokietijos

Hamburg. — Japonija jau tuos laikus kaip perka ir gabenasi iš Vokietijos nitrogeną dideliais saikais. Pastarose dienose išgabenimui to produkto didėjant dar labiau, visi nustebsiai sužiuro. Visi įvairiai kalba kam Japonai galės sunaudoti tą gąžą.

Bolševikai Nubaudė Šešis už Vieną

Nikolajed, Rusija. — Šešios ypotos nuteista mirtin už nužudymą kaimo korespondento vardu Malinovskij, kuris, kaip atstovas sovietų laikraščiu, kaltino to kaimo administraciją anti-bolševizme.

Tas teismas patraukė visos šalies domę, nes, po visą Rusiją, dabartiniu laiku, kaimiečių ir darbininkų korespondentai labai atakuojami ir net grąšinami mirtimi už tai kad jie informuoja centralinę valdžią apie vietinių sovietų veikimus.

Malinovskio nužudymas yra tik vienas iš daugelio tokių atsitikimų įvairiose šalies dalyse.

Bolševikai Užėmė Vrangel Salą

Petropavlovsk, Kamčatka. — Po audringos kelionės, sovietų transportas 'Raudonasis Spalis' sugrįžo čia nuo Vrangel salos su C. Wells iš Uniontown, Pa. išlikusiu iš Stefanssono ekspedicijos kuri metai atgal užėmė tą salą, ir su dvylika Eskimų narių tos ekspedicijos. Prof. Davidov, Rusų ekspedicijos vadas, šitaip apsakė apie jų apsilankymą: "Mes pasiekėm Vrangel salą rugpjūčio 20 d. Rievgers uoste radome stiebą be vėliavos ir mažą namelį su maistu ir vaisiais. Tas rodė jog artai tenai kur nors randasi žmoniu. Mes pastatėme stiebą ir išskėlėm raudoną vėliavą paimdami tą salą sovietų valdžios vardan. Mes ten palikom rašytą rekordą Rusų ir Anglų kalbose".

Wells ir Eskimai nuo ten paimta delto kad jie nenorėjo ten buti ir kad neturėjo sovietų leidimo gyventi arba medžioti tenai.

De Valera vėl Suimtas

Newry, Airija. — Atvykęs į šį miestą kalbėti, De Valera, Airių respublikonų vadas, tapo suimtas ir nugabentas į policijos barakus.

Jam buvo uždrausta atvažiuoti į tą Ulsterio provincijos miestą, bet jis pasakė jog išbandysiąs ką Ulsterio policija su juo darys. Publikos buvo susirinkę daugybė, ir aplink svetainę buvo policija, kurios eilė stovėjo ir abiejose gatvės pusėse. Praėjus pro gatvėje stovinčius policistus jie nieko nedarė; bet daėjus iki durų, tenai ji suėmė ir neleido ji vidų.

Nori "Sausios" Kanados

Toronto, Ont. — Ontario valstijoje "sausieji" net 30,000 diduma nubalsavo toj valstijoje uždraudimą svaigalų. "Sausieji" vadai sako jog tai pradžia jų darbo padaryti visą Kanadą "sausą", kas jiems pasiseks.

Priešingų gi nusistatymų vadaif skelbia kad šitie balsavimai rodo pasekmes jų pusėn, nes 1919 m. sausieji gavo 407,000 daugiau už "šlapiuosius". Sako, Kanada eina linkui valdžios kontroliuojamo degtinės pardavinėjimo.

SPECIALIS T. S. POSĖDIS DEL IRAKO

Londonas. — Tautų Sąjungos taryba susirinko į Brusselį, Belgijoj, su tikslu sutaukymo kivičių tarp Anglijos ir Turkijos už Irako rubežių. Lausannos konferencija, kurioj buvo rišama Graikų-Turkų karo tarybos, tas rubežiaus klausimas atidėta į šalį ant toliau. Bet nuo tada tarp Anglijos ir Turkijos nebuvo pasitenkinimų ir ginčai tęsiasi iki dabar.

Irako rubežius neturi svarbes kitokių žvilgsnių kaip tik tuo kad ten guli turtingiausi aliejų šaltiniai. Nors gyventojai norėjo likti po Turkija, bet Angliai gudriai pasirupino įkurti tenai "karalystę" kurią tuojau padėdavo pasportų vizas į visas kitas savo žemes, bet į Iraką ne, nes bijo kad Amerikonai nuvykę nepadarytų kokių sutarčių ant tų aliejaus šaltinių. Tautų Sąjungos tarybai bus labai nemalonūs dalykas šis klausimas risti, nes nors Irakas po teisybei yra Turkų, nebus galima nepataikauti Anglijai.

Užginčija Sovietų Propagandą Anglijoje

Londonas. — Anglijoj pasirodė laiškas nuo komunistų internacionalo pirmininko Zinovjevo iš Maskvos, adresuotas Anglijos komunistų partijai, raginantis prie sukilimo ir sabotazo Anglijoje. MacDonald dabar paruošė Rusijai notą ir užprotestavo sovietų valdžiai kad valdžytų savo karstagalvius ir prisilauktytų sutarčių neskleisti savo propagandos Anglijoje.

Sovietų atstovas Londone, C. Rakovskij, užprotestavo prieš MacDonald notą pareikšdamas jog tas laiškas yra "suklastotas", nėra tai Zinovjevo raštas. Rakovskis sako kad Anglijoje jis neturėjo buti pagarsintas iki nepranešta jam.

Sakoma jog Londono slapta policija išgavo tą laišką iš krasos iš Rygos, nufotografavo ir vėl paleido kur adresuotas. Jau spalio 9 d. apie tai žinojo MacDonaldas, kuris apkalbėjo ką daryt su Rusija.

Bet MacDonald priešai laukė su tuo laišku iki dabar kada atėjo rinkimai. Prasidėjo lenktynės kuri partija pirmiau išleis aikštėn tą laišką. MacDonald spėjo paduoti Rusijai protestą, kuris paskelbta ir spaudoje, ant ko Rakovskis užprotestavo, o spaudoje Konservativiai garbinama kaip privertę MacDonaldą tai padaryti. Konservativiai nuo spalio pradžios laikė sau tą nufotografuotą Zinovjevo laišką ir skelbė: "Tėmykit Zinovjevą, jo vardas bus audros centru kada ateis rinkimai."

Jie savo rinkimų agitacijoje prirodinėja kad MacDonald susideda su tokiais kurie nori suardyti Anglijoje tvarką. Tas atsilieps ant Darbiečių partijos.

Kubos cukraus darbininkų streikas jau beveik pasibaigė ir aštuonių didelių dirbtuvių darbininkai sugrįžo į darbą.

Svedijos laivui sudužus audrose netoli Oregrundo pakraščio, prigirė 21 jureivai.

Pereitą savaitę eksplozijoj ant kariškio laivo jurėse laike manevrų užmušė 13 jureivių; keli mirė tuoj, paskiau mirė dar keletas nuo žaizdų.

TVERIA MILŽINIŠKĄ PLIENO SĄJUNGĄ

Berlinas. — Kelios savaitės kaip eina tarybos sudarymui didelio tarptautinio plieno industrijos susivienijimo į kuri inėitų Anglijos, Vokietijos, Luksemburgo, Francuzijos, Belgijos ir Amerikos plieno išdirbystės. Iš Vokiečių pusės tarybose dalyvauja Kruppo ir Stinnes atstovai.

Lenkijoj Neramumas Didėja

Lenkijos oficiozas "Rzeczpospolita" praneša kad rytų pakraščiuose vyksta atviras sukilimas prieš Lenkiją.

Dabartinį tų vietų gyventojų judėjimą negalima vadinti banditizmu, nes jis esąs tipingas partizaninis judėjimas, kuris yra daug pavojingnesis už paprastus sukilimus.

Numalšinti ji esą galima tik griežtomis priemonėmis, tačiau vietinė administracija tam darbu netikus. Kariumenės dalis nenoriai pildo vietos administracijos reikalavimus, ir visai esą galima kad artimoj ateityj jos visai atsisakys juos pildyti. Padėtis esanti labai rimta.

(L. Ž.)

Nesutikimai su Persija

Washington. — Diplomatiški kivičiai tarp Suv. Valstijų ir Persijos pakilo dėl Persų valdžios neįsipildymo mirties bausmės prasakaltėjams nužudžiusiems Amerikos vice-konsulą pereitą vasarą.

Topsfield, Mass. — Vienas 51 m. amžiaus vyras, nuo nervų suirimo, nušovė savo pačią, du vaiku ir pats save nusižudė.

Louisville, Ky. — Čia atsitiko keista meiliška komedija: vienas 14 metų mergaitė pabėgo su savo 84 metų amžiaus podiedžiu. Jos motina yra to senio podukara.

Moundsville, W. Va. — 1,400 kalinių valstijos kalėjime sustreikavo ir pametė dirbtuvėje darbus palikdami ją tuščią. Kaliniai pietus valgė su kulkošvaldžiais atstatytais į juos kad nebandytų kelti maištą, ir po to liko nuvaryti į savo celes. Sakoma kad ir 1,000 moterų kalinių prisidėjo prie streiko. Visi sustreikavo dėl to kad kalėjimų dirbtuvėse liko įvesta griežtesnis darbas.

Varšava. — Kunas Lenkų rašytojo Henriko Sienkiewicziaus perneštas į jo nuolatiną atilsio vietą į naujai jam pastatytą monumentą. Šiose antrose laidotuvėse dalyvavo dešimt tūkstančių žmonių.

Iš Klaipėdos

Rašo KADUGAT

(Specialiai "Dirvai")

Spauda. Be keletos Vokiečių kalba bei Vokiečių dvasioje leidžiamų laikraščių, mūsų valdžia leidžia "Klaipėdos Žinias" ir "Memel Zeitung". Po kraštą eina gandai kad jau antrą milijoną litų tam reikalui aikvoja. Tiesą pasakius, šių laikraščių beveik niekas neskaito, išskyrus vieną-kitą laikinai iš Did. Lietuvos apsigyvenusius. Pats laikraštis, ir vienas ir antras, visai ne tą rašo kas vietos gyventojus užinteresuotų, o antra Lotynų raidės, daug nesuprantamų žodžių daro "Klaipėdos Žinias" svetimas kraštui, o "Memel Zeitung" neskaito delto kad čia yra "Memeler Dambrooth", kuriame žinios įvairinės ir pakraipa buk patinka vietos Vokiškai kalbantiems piliečiams.

Paskutiniu laiku išėjo "Pajurio Sargas". Jo laukia toks likimas kai "Klaipėdos Sargas", t. y. bankrutas, jei šis laikraštis nebus valdžios palaikomas.

Geriausia gyvuoja "Lietuvos Keleivis", kuris eina tris kartus savaitėje ir spausdinamas Go-tytė raidėmis. Tat, geriausia būtų visus kitus laikraščius likvidavus palikti "Lietuvos Keleivį", padaryti jį dienraščiu su priedais. Tuomet turėtume Klaipėdoj savo tinkamą dienraštį. Aikvojamus pinigų geriau kam geresniam paskirti.

Mokyklos. Naujai besikuriant Lietuvii gimnazija vargu tu rės pasitikėjimo, nes ten nepriimami mokytojai vietos Lietuviai mokytojai, kadangi jie nėra baigę aukštojo mokslo. Reikia tuč tuojau įkurti Lietuvis mokytojų seminariją kur paimti neturtingus vietos Lietuvii vaikus, duoti jiems pilną išlikymą, ir tt. Tuomet už kelių metų mes turėtume ne tik savo mokytojų, bet ir kandidatų į teologijos fakultetą.

Yra dar muzikos mokykla. Jos užtenka. Nėra jokio išro-kavimo kurti ten simfonijos orkestras. Toks orkestrantų kalinis metus pilnas išlikymas valdžiai apsisie labai daug. Jei tokis orkestras butinas tai jis galima įkurti kur nors Lietuvos dvare ar miestelyje. Tuomet dauguma mokinių galės pas tų-vus pragyventi. Vietoje orkestro, reikia kurti mokytojų seminariją. Be to, j simfonijos orkestrą įstojo tik vienas-kitas iš vietos gyventojų vaiku, kiti atvažiavo iš Did. Lietuvos. To vietos žmonės nelabai nori.

Jaunimas. Kuomet vietos jaunimas gyvena prie Vokiečių, Francuzų tai labai idealizavo Lietuvą ir spietėsi į Lietuviskas

draugijas. Tos draugijos buvo veiklios; turėdavo chorų, ruošdavo vaidinimus, darydavo išvažiavimus ir tt. Dabar, kuomet jie gyvena savo valstybėje, beveik nieko neveikia, nes pasiektus sąlygoms viskas virto kitaip. Sako jie: Mes iki šiolei dirbome, aukojome laiką, kar-tais ir pinigais Lietuvybei; dabar kuomet yra Lietuviska valdžia, tegul ji (valdžia) paremia. Atsiranda vienas-kitas karštesnis, kuris rizikuoja savo kišene. Pav. Bruselaitis, Klaipėdos Šau-lių Choro kelienei Rambynan ir atgal išleido savo pinigų virš 1000 litų. Kiti taip pat šiek-tiek aukoja. Buvo kreiptasi į Kauną prašant paramos, bet iki šiolei jokio atsakymo negauta.

Taigi reikia remti piniginiai vietos jaunimo organizacijas. Nepaslapstis kad Vokiečiai vietos Vokiečių reikalus remia.

Kas daryti? Prie tokios po-litikos kokia yra dabar, galima laukti nuolatinų sukilimų bei bruzdėjimų visame krašte. Spauda čia nieko negelbės. Reikia žmonių, ir žmonių gery, kurie vietos žmonėms galėtų tik padėti bet ne vadovauti, nes kas užsimanys vadovauti skaudžiai apsisvils. Mat, vietos Lietuviai jūtinkinė kad jie yra aukštesnės kultūros ir jų niekas greitai ki-tai nepašalins. Be to, kuogreičiausia reikia daryti rinkimai į Seimelį ir į Seimą. Žmonės krašto valdžia nelabai pasitiki.

Kiek patėmėjau, krašto poli-cijoje tarnauja daug ištikimų kaziario tarnų, kurie ne į Kau-rūn bet į Berliną žiuri. Čia rei-kia daug domės kreipti.

Patarimas. Kas iš Didžiosios Lietuvos nori sužinoti tikrą pa-kdėtį turi visai su oficialiais as-kerimis nesusitikti, vien pasi-teirauti pas tuos kurie nėra čio-nai žymys. Čia apačia visai ki-tokia negu viršunė, ir ta apačia nelabai tvirtai laikosi, braska. Reikėtų apgyvendinti bent vie-ną Did. Lietuvos laikraščių ko-respondentą mylintį Mazosios Lietuvos brolius. Klaipėdos Lie-tuviai yra kaip atskiras pasaui-lis: visai kitaip mąsto ir su-lipranta. Musų įtaka ten visai nežymi, nebent vieno-kito as-mens.

Na, užteks. Pagyvensiu il-giau, parašysiu plačiau. Duok Dieve kad mes vieni kitus kuogreiciausia suprastume!

Eksplozija per radio. New Yorke, po Hudson upe baigiamo kasti tunelio paskutinį susidu-rimo dalis iš vienos ir kitos upės pusės buvo išeksploduota spalio 29 d., ir prie to punkto buvo pri-remtas radio aparatas kad ek-sploziją galėtų girdėti visi ku-turi turi aparatus.

EXTRA "Dirvos" Knygyno Katalogas 1925 m.

Su naujausiomis knygomis ir gaidomis išleistomis
Amerikoje, Lietuvoje ir kitose pasaulio šalyse
Siunčiama Dovanai!

Reikalaukit Tuoj!

Iš Lietuvos Gyvenimo

PROVIDENCE, R. I.

Iš tautiečių veikimo. Čia mes vis po truputį krutam. Kaip visiems žinoma kad Lietuvos tautietis nepripažįsta nei juodo nei raudono internacionalų ir nėra jų vergas, taigi jeigu jis ką veikia tai vis dėl labo Lietuvos, savo tautos. Taigi ir mes Providencės Lietuviai tautiečiai susirinkom spalio 19 d. ir varė ALTS. 68 kuopos apsarstę kuopos reikalus ir tolimesnį veikimą ant tautinės dirvos, susirinkimo vedėjui įnešus kad padaryti auką našlaiciams Lietuvos, ir visiems sutikus, tapo paskirta \$15 iš kuopos išdo ir nutarta pasiųsti Lietuvos Moterų Globos Komitetui, ką ir padarė susirinkimo vedėjas, J. Karpavičius.

Taipgi nutarta prisidėti prie vakarienių kurių rengia Amerikos Lietuvos Piliečių Pašalpinis Klubas. Taipgi turėsim linksmą vakarą, kadangi programą bus įvairus.

Kaslink darbų tai jie čia eina labai blogai ir bedarbių pilnos gatvės; nors ir visokius rūšies dirbtuvės dirba, bet ne pilną laiką ir sumažinę darbininkų skaičių.

Cion vieną Lietuvį, J. Daniulevičių, ką tik nesutiko nelaimė. Buvo šitaip. Žmogelis išsiėmė iš banko pinigų, \$1700, ir manė pirkti stuba. Parsinešė pinigų namon, einant gulti padėjo po pagalvę, o atsikėlus rytu nepasimė. Bet jo vaikas pi-

nigus tėmijo ir gavęs proga pagrobė juos. Vėliau, apie 8:30 val. rytu, J. D. išėjo į ligonbutį pas daktarus. Jo moteris atsiminus apie pinigų pažiūrėjo po pagalvę, bet pinigų nebuvo. Nusigandus ji išieškojo visur, bet nerado. Tada paėmus dukterį apie 10 metų amžiaus, nubėgo į policijos stotį ir apsakė savo nelaimę. Policija telefonavo į ligonbutį, parbėgo vyras be dvasios, na ir su policijos pagalba pradėjo pinigų įieškoti po visus kambarius, bet nerado. Vietoj pinigų policija rado pilną maudynę užraugtą "munsainos" ir tam skystimėliui varyti varinį katilą, prie to ir gatavos "munsainos". Pabaigus įieškoti, mergaitė po grindų patiesalu rado pakistus pinigus, kur vaikas buvo paslėpęs. Tada ir vaikas prisipažino, jis sakė kad būtų visų nešmės, tik \$50 ant aiskymo. Policija pinigų atidavė Daniulevičiui, o "munsainą" ir visus instrumentus išsivežė, ir kaip rodo tai Danisevičius dar turės eiti ir pasiaiškinti prieš teisėją. Sandarietis.

WORCESTER, MASS.

K. K. K. susirinkimas. Spalio 18 d. čia ku klukseriai laikė savo susirinkimą, ką jiems pavėlėjo miesto majoras. Sueiga prasidėjo nuo 3 val. po pietų, ir tūto vieton suvažiavo baisi daugybė klukserių ir šiaip žmonių. Jie mitingavo atidengtom buronom. Nuo 7 val. vakare jie iš-

leido vieną orlaivį į orą su raudonu kryžium, kuris skraidė aplink miesto iki vėlai nakčiai.

Kaip 9 val. prasidėjo didžiausi fajervorkai kokių Worcesteris dar nebuvo matęs, aplinkinių namų net langai pradėjo byrėti, žmonės nusigando.

Kada klukseriai pradėjo skirtis namon, Knights of Kolumbus (Kolumbo Vyčiai, katalikiška organizacija) buvo susiorganizavę duot klukseriams į kailį, nors ir policija saugojo. Susirėmimas buvo žiaurus, bet policijai pasisekė gautis įsivaikyti. Trys klukseriai baisiai sumušti. Viena pasigavo automobilu važiuojanti, liepė išlipti laukan ir privertė keliaklupšiom eiti į tamsią gatvę. Ten ji kankino kaip žydai Kristų; pagaliaus galvą sudaužė ir dantis stangom išmušė ir paleido. Kitas už akmenimis sumušė, galvą sudaužė. Bet kiek yra žinoma klukseriams šis susirinkimas buvo pasekmingas, gavo į 2600 naujų narių, nors dabar juos užpildinėja katalikiški budėliai ir apdaužo.

"Aušrelės" vakaras. Spalio 19 d. Aušrelės Draugija statė scenoje "Undinę", Kazio Puidos triveiksmę dramą, ir komediją "Kas Bails". Abu veikalai yra sausi. Kaslink suvaadinimo — atliktą neperblogiausia, bet trūkumų buvo įvalias, nekurie artistai nemokėjo savo rolių, o ir suflerius garsiai skaitė, svetainė buvo girdėti jo žodžiai.

Lošėjus reikia paminėti ir atiduoti jiems prigulintį kreditą. A. Janušonis, Garšvos rolėje, atliko savo neblogiausia, tik nevietomis smarkiai karščiausi.

J. Petronis, Ruso pirklio rolėje, kuri buvo trumpa, lošė neblo-

gai. J. Rautkūtė, Irmos rolėje, nudavimą turėjo gana gerą, lošė vienok negarsiai ir nebuvo girdėti publikoje vietomis jos kalbos. Ir rolės užtektinai nemokėjo. A. J. Gotautas, Sutkaus rolę atliko gerai, nors irgi rolę nelabai mokėjo. F. Skliutas treminio rolę vaizdino gana atsakančiai. J. Kamandulis Garšvos tarno dalį atliko vidutiniškai, tik jo kalba maišėsi, žodžiai ėjo kur autorius jų nepadėdauja.

Kaslink "Kas Bails", veiklas buvo tuščias. Šitokius veikalus nevertėtų scenoje statyti. Lošėjams darbo buna užtektinai jį išmokyti, o scenoje nieko beveik gero.

Publikos šiame vakare atsilankė neperdaugiausia, nors vakaras buvo gana gražus. Turbut priežastis tame: "Dzimdži-Drimdzi" artistai perdaug publiką užgandino, todėl ant vietinių parengimo perdaug nesitikiėjo matyti. Skroblas.

PORTLAND, ORE.

TMD. kuopos veikimas. Spalio 19 d. įvyko 149 TMD. kuopos susirinkimas Vinco Pareigio siuvykloje, 440 Washington Blvd. Pirmiausia buvo perskaityta laiškas iš Centro Valdybos. Perskaicius Centro Raštininko laišką visi nariai sutiko užsimokėti už knygų viršelius. Kaslink paraginimo užsimokėti mokesnius už 1925 metus išskalo, nutarta palikti iki kitam susirinkimui. Kitas susirinkimas bus laikoma kaip bus gauta pirmas tomas "Pasaulio Istorijos".

Išdalinus knygą "Is Tamsios Praeities į šviesią Ateitį", paklausus kaip patinka, nariai sakė: kaip perskaitysim pasaky-sim ar geros.

Toliau, perskaicius Centro Pirmininko laišką paraginanti kuopas užsiprenumeruoti organą kad kuopos žinotų kas yra veikianti organizacija, kuopos pirmininkui užklausus ką nariai apie tai mano, vienas narys, S. K., gvohtu nenorėjo kam "Dirvą"; sako, "Dirva" dirba draug su Sandariečiais. Bet visgi nubalsuota kad reikia užsisakyti "Dirvą" kaip TMD. organą pirmininko antrašu.

Toliau buvo pakelta klausimas kodėl knygų nesiuočia kuopoms per pašta, bet ekspresu, juk paštu pigiau atsineina. Kuopai nutarė duot patarimą Centrai kad knygos būtų siunčiamos paštu, kuopoms būtų lengviau.

Portlande tuom tarpu labai puikūs orai, dar mažai lietaus buvo.

Kaslink Lietuvos gyvenimo tai matosi liudnas apsiereikšimas. Prie TMD. priguli 11 narių, prie SLA. 6, o kiti tai negalima išskirti: vieni priklauso prie "Laisvės" špitolės, kiti taip save statos esą bolshevikais, jie su Lietuviais nieko bendro neturi. Vienas dalykas yra apgailėtinas, p. Margelis, nebejaunas žmogelis, pakliuvo į beprotinį; jo moteris priklauso prie "Laisvės" špitolinkų ir ji tuomai galėjo išvartyti savo vyrą iš proto. Tą žmogų jau buvo jo moteris ir kita tokia, kuri pas ją gyveno ir turėjo 11 metų amžiaus dukterį, įskundus policijai buk Margelis norėjo ją mergaitę išgvohtavoti; ji ant užstato išėmė jo draugas A. Jakupka. Tas nabagas iš sarmatos bijojo ir teisme pasirodyt, teismas liko atmetas.

Tai matot ko tokia moteris ir tokie "Laisvės" špitolinkai verti: vyrai slankioja apie svetimas bobs ir suirutes kelia. Dar buvo viena priežastis Margelį įtarti: jis buk viena bokševikų Z. išvares iš savo namų, buk su kirviu grąšinęs. Pašaukus policiją, rado jį visą nervuotą ir nugabeno į bepročių namą, kur atsidurs ir visi mūsų paklydę fanatikai. Iš savo pakuomo gal pradės tuoj ir nuogi vaikščioti, kaip padarė Maskvoje. Jau pas mus jie neturi sarmatos, nežino ką bliauja ir daro.

J. P. Gritė.

Ne Visada Diduma Turi Viršų Rinkimuose

Jeigu Suv. Valstijų prezidentą rinkytų atstovų butas — kaip tikima gali pasitaikyti, dėl susikirtimo trijų žymių kandidatų, vienos valstijos su 80,000 gyventojų balsas reikėtų tiek kiek kitos su 6,000,000.

Senatė vienas žmogus turi vieną balsą, o kožna valstija — didelė ar mažą — turi tik du senatorių. Nevados valstijos du senatoriai, kuri valstija turi tik 80,000 žmonių, reikėtų tiek kaip New Yorko valstijos du senatoriai, kuri valstija turi 11,000,000 žmonių. Apie 240,000 gyventojų Delaware valstijoj per savo du senatorių nubalsuotų Ohio valstiją su 6,000,000 gyventojų.

Taipgi politikieriai dabar bijo, ypač Republikomai, kad jeigu jų kandidatas negaus gana balsų, rinkimams nuėjus į senatą niekad jie ten negaus didumos, ir tada prezidentu liktų Demokratų kandidatas ant vice-prezidento, Bryan.

Mirė 'Komunist; Poetas'

Maskvoj mirė Lietuvos komunistas "poetas" Regratas.

Jo mirties priežastis yra džiova. O džiova gavo begyventojamas sovietų rojuje.... Tenai viskas mat gerai, visko yra — ir džiovos, ir ligų, ir visko kas negeistina, bet mūsų komunistai nepertraukiamai šaukia kad buožės Rusiją niekina ir išverčia viską kitaip apie ją kalbant.

RED. ATSAKYMAI

Radasto žiedui ir kitiems bendradarbiams Lietuvoje. — Šiuo-mi pranešame kad nesuintinėtųmet tu pačių raštų ar eilių "Artoju" ir "Dirvai", nes nei viename iš tų laikraščių tokių raštų nebūna talpinama, mesime stačiai į gurbą. Jeigu giunciat dviem laikraščiams į Clevelandą, mes manom kad siunčiat ir kituose miestuose Amerikoje lieva"; sako, "Dirva" dirba draug su Sandariečiais. Bet visgi nubalsuota kad reikia užsisakyti "Dirvą" kaip TMD. organą pirmininko antrašu.

Toliau buvo pakelta klausimas kodėl knygų nesiuočia kuopoms per pašta, bet ekspresu, juk paštu pigiau atsineina. Kuopai nutarė duot patarimą Centrai kad knygos būtų siunčiamos paštu, kuopoms būtų lengviau.

Portlande tuom tarpu labai puikūs orai, dar mažai lietaus buvo.

Kaslink Lietuvos gyvenimo tai matosi liudnas apsiereikšimas. Prie TMD. priguli 11 narių, prie SLA. 6, o kiti tai negalima išskirti: vieni priklauso prie "Laisvės" špitolės, kiti taip save statos esą bolshevikais, jie su Lietuviais nieko bendro neturi. Vienas dalykas yra apgailėtinas, p. Margelis, nebejaunas žmogelis, pakliuvo į beprotinį; jo moteris priklauso prie "Laisvės" špitolinkų ir ji tuomai galėjo išvartyti savo vyrą iš proto. Tą žmogų jau buvo jo moteris ir kita tokia, kuri pas ją gyveno ir turėjo 11 metų amžiaus dukterį, įskundus policijai buk Margelis norėjo ją mergaitę išgvohtavoti; ji ant užstato išėmė jo draugas A. Jakupka. Tas nabagas iš sarmatos bijojo ir teisme pasirodyt, teismas liko atmetas.

Tai matot ko tokia moteris ir tokie "Laisvės" špitolinkai verti: vyrai slankioja apie svetimas bobs ir suirutes kelia. Dar buvo viena priežastis Margelį įtarti: jis buk viena bokševikų Z. išvares iš savo namų, buk su kirviu grąšinęs. Pašaukus policiją, rado jį visą nervuotą ir nugabeno į bepročių namą, kur atsidurs ir visi mūsų paklydę fanatikai. Iš savo pakuomo gal pradės tuoj ir nuogi vaikščioti, kaip padarė Maskvoje. Jau pas mus jie neturi sarmatos, nežino ką bliauja ir daro.

GELEŽINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Visokios Maliavos, Stiklai, Varnišai, Irankiai, Pjaustymo Daiktai, Elektriški Reikmenys, Plumberiams ir Stogams Reikmenys, Namams Padargai.

S. J. Woyshville & Son
1657 EAST 55th STREET

GERB. SPRAGILO KAMPELIS

DRAUGAS STEPAS TURI KANDIDATA ANT PREZIDENTO

— Na, sveikas-gyvas, Stepai! Kaip tai kad tu atsidarai ant tautininkų vakarą?

— Alo, ddrauge, aš norėjau pppamatyt šį vvvveikimą, ale mmisliu kad čia bbūs ppparodyta rererevoliucija ppprieš cacacara, o čia ttik aaapie Llllietuvą lošia.

— Stepai, revoliucijų gana jų prilošiat, reikia kokių kitokių veiklų publikai parodyt.

— Ttokių bbbuoziškų llošimų aš vivivisai mnenoriu nei mmmatyt. Ttte, verčiau papapasiskaityk šišištą.

— A, tai tu čionai dalini plakatus raginančius balsuot už komunistų kandidatą ant prezidento? Kas gi tau pasidarė?

— Ddrauge, mes turim kokokovot prieš kakakapitalizmą ir rinkti į ppprezidentus ddarbininkiską kandidatą, o ne kkkokius ten bbbuozius.

— Stepai, kad jau yra vienas darbininkiskas kandidatas: negali būti keli. Tik tu balsuok už jį.

— Aš pppats nebalsuoju, bababa nesu pipipilietis, tik agituojau kad kikikiti balsuotų, ale ne už tą bbbuožę Lalala Foletą, ba jis irgi yra ddadadabininkų pppriešas.

— Keistas iš tavęs sutvėrimas, Stepai. Pats nebalsuoji, nesi pilietis, o nori turėti tau patinkamą valdžią ir tvarką. Ir keista kad jūs taip greit persimainėt: dar tik pereitą pirmą gegužės lipinai ant užpakalinių tvorų raginimus verst valdžią ginklu, darbininkus sukilti, o dabar plakatais nori valdžią uždėti kokia tau patinka.

— Mmes visai turim daryt del ddarbininkų gerovės ir kkkovot su kakakapitalizmu; kkkur negalim ginklu ten ppper riririnkimus turim stengtis vavavaldžią užimt.

— Bet koks iš tavęs ėmėjasis? Atsišaukimus prie sukilimo lipdei ant užpakalinių tvorų bijodamas kad nepamatytų policistas ir savo revoliuciją nepatupdytų faltojoj; dabar plakatus dalini ir kitus ragini balsuot už koki ten Fosterį, o pats nesi pilietis. Ir dauguma jūsų yra tik tokie narsuoliai — susiėję tarp savęs pasišnekat apie revoliucijas, apie rojus tvarkas, o nežinot kaip tą padaryt; ir net kur pasidarė jūsų draugai su tokiu protu kaip tu, tie pasidarė sau peklą, o ne rojų.

— Ddrauge, vivivisi darbininkai turi bababalsuot už Fofofosterį, tikrą darbininkiską kakakandidatą, o ne už kakakapitalistų kakan-kandidatus.

— Stepai, ar tu kiek protavai kad ne vienas prezidentas reiskia valdžią, bet reikia ir daugiau? Jeigu jūs išrinktumet Fosterį ir jis patektų į Washingtoną,

ką jis veiktų? Tik būtų žvilbilams baidyklė, nes visi kiti valdžios nariai būtų tokie kokie dabar yra.

— Ale mememes pastatysim ir kitus sasavo žmones į vavavaldžią, ir tada bubus tikra ddarbininkiską vvaldžią.

— Jusų visos partijos — ne tik piliečių bet ir nepiliečių narių — neužtektų užpildymui visų valdiškų vietų. Tegul prezidentas bus komunistas, bet kongresas bus kapitalistiskasis; valstijų gubernatoriai ir tarybos bus kapitalistiskos; miestų valdžios bus kaip dabar yra. Iš kur gausit komunistiską kariūmenę priverst valstijas ir miestus daryti taip kaip ta-vo komunistų prezidentui patiks? Paikesnio dalyko jūs negalit sugalvot kaip užsimanymas rinkt komunistą prezidentą.

— Ddrauge, mmmes žižizimom kkką darom. Kada išrinksim ppprezidentą tada bbubus lengva išrinkt ir kitus.

— Bet tai reikėjo jums pradėt bandymus nuo gatvių šlavikų, o ne nuo prezidento. Dar neturit nei vieno miesto majoro, nei vieno gubernatoriaus, nei vieno kitokio mažesnio ar didesnio valdininko, jau norit turėt prezidentą. Mesk tu tuos savo plakatus į kampą ir verčiau imk kokią mergelę, pasišk, gal kitaip pradės protas veikti. Gana jau tu paikų ir be tavęs. Juo greičiau jūs eilės sumazės tuo geriau bus darbininkams, nes nebūs klaidintojų ir išnaudotojų.

— Ddrauge, ttu vivivis už bbbuožes eini. Kakakapitalistai ddarbininkus išnaudoja, o ne mes.

— Kapitalistų išnaudojimas yra tik toks kad jie paima brangiau už parduodamus daiktus ir mažiau moka už darbą darbininkams. O darbininkai komunizmui turi atiduot viską ir nieko negauna, prie to kur komunizmas yra ten darbininkai turi uždyka prievarta dirbt. Kada darbininkai daugiau apsisivies mažiau juos kapitalistai paims, ir tada praknyks išnaudojimas, kooperacija įvyks visame. O prie komunizmo nieko daugiau šalip vergovės darbininkai nesulauks.

Reikalinga Darbininkai
Vyrai ir Merginos. Mes duosime darbą tame mieste kur jūs gyvenat. Klauskite laišku: Stanley Pocius, 985 Washington St., Boston, Mass. (47)

\$1 KNYGA UŽ 50c "Algis ir Giedrutė"

Kurie pasiskubės su užsirašymu didelės knygos — "Algis ir Giedrutė" — paveikluotos, 200 puslapių didumo, gaus ją tik už 50 centų. Tai yra retas atsitikimas kad galima gauti didelę knygą tik už tokią mažą kainą.

"Algis ir Giedrutė" yra tragedija iš Lietuvos krikščijimo dienų kada dar krikščionys su baimę po Lietuvos kraštus vaikštino, ir kada jų mūsų pradedai jau pradėjo baimintis girbėdai apie jų baisius darbus kaimyniskose šalyse.

Veikalas tinka lošimui ant bilė scenos, ims apie tris valandas laiko perstatymui.

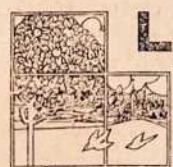
Draugijoms užsirašant išskalo 12 knygų atiduodama už \$5. Prenumeratorių vardai bus patalpinta knygoje.

Prenumeratas siųskit "Dirvą".

NEUŽMIRŠKIT SAVIŠKIŲ LIETUVOJE — PASIŪSKIT LITŲ!!

Dabar Laikas Siųsti Kalėdų Dovanas!

LAIKAS nelaukia—Kalėdos diena po dienai artinasi, ir neįsim kaip jos ateis. Nelaukit ir jūs — siųskit saviškiams KALĖDŲ DOVANAS DABAR!

Keletas Litų jūs nesubiednins, o saviškiams padarysit neapsakomo džiaugsmo savo atminčiai jų!

Bet nevėluokit — netaikykite nusiųsti ant pat Kalėdų, nes tada jiems nebus tiek smagumo — neturės kada prisiruošti šventėms, kaip galėtų jei gaus iškalno. Padarykit jiems džiaugsmo ne pinigais, bet kad galėtų iškalno už juos pasigaminti tai ko jiems labiausia reikia. Kalėdos buna tik sykį metuose, ir tai didelė šventė Lietuvoje. Reikia prisiept pyragų, reikia nusipirkt drapanų, reikia ir kitokių dalykų pasiruošti. O gerai žinot kaip jie ten skurstu neturėdami gana pinigų net svarbiausiems reikalsams.

"DIRVOS" AGENTURA PASIRUOŠĖ GREIČIAUSIAM IR PIGIAUSIAM JUSŲ PINIGŲ PERSIUNTIMUI. TUOJ KREIPKITES Į MUSŲ AGENTURĄ, O BUSIT PATENKINTI!

Nepavydekite Saviškiams Džiaugsmo — Siųskit DABAR!

"Dirvos" Agentura

3352 SUPERIOR AVE.

::

CLEVELAND, OHIO

Nuo Redakcijos

PREZIDENTO RINKIMAI ATEJO

ATEINANTI antradienį, lapkričio 4 d., jau įvyksta Suv. Valstijų prezidento rinkimai.

Kiek nutėmtyta, tarp Lietuvių atsirado grupių kurios vienos eina už Davis, kitos už Coolidge, kitos už La Follette. Taigi vienodumo ir šiam klausime pas nėra. Nebūtų gerai jei ir būtų, nes žmonės kožnas savu protu gyvena ir savaip mąsto. Lietuviai, Lietuvoje ir čia, turi pasiskirstymus ir vieni vienai, kiti kitaip ir gyvenimą žiūri, už įvairius kandidatus ir balsuoja.

Mūsų laikraščių diduma išsireiškė už La Follette tik todėl kad jis pareiškė daugiau prizadų darbininkams, kaip paprastai yra daroma: tik prizadais darbininkus vilioji.

La Follette kaip žmogus yra geras, bet ar jam likus prezidentu jis galėtų surinkti sau tinkamus žmones ir valdžią? To niekas negali užtikrint, ir nėra gana tokių kaip jis pats užpildymui visos milžiniškos Suv. Valstijų valdžios mašinerijos. Ir kas tada? Niekur nepajusime pagerėjimo, o naujų įstatymų nesulauktume dėlto kad senatas ir atstovų butas susideda tik iš Respublikonų ir Demokratų.

La Follette arba jo rušies žmogus tada tik tik buti prezidentu kada darbininkai pasistengs išrinkti į kongresą tokius žmones kaip yra La Follette, Wheeler ir keletas kitų. Kiti dabar yra La Follette draugai delto kad jie susipykę su savo partijų vadais, kaip partijose yra ir pas mus; bet jie širdyse nei kiek nėra geresni už kitus. Šitie ir patektų į La Follette kabinetą, ir jie valdžią tvarkytų, o ne vienas asmuo.

Gera už La Follette balsuot delto kad tuomi darbininkai parodyd dabar valdančią Respublikonų partijai jog nepaganėdinti jais ir jų valdžia. Demokratai irgi turės pasimisltyti kada matys jog daug darbininkų balsų eina už tą kurs darbininkams daugiausia žada.

Darbininkams reikia rasti teisingus žmones ir jų reikalus suprantančius, ir rinkti juos į kongresą kada rinkimai bus.

Delko dabar prie Respublikono prezidento buna vienokia tvarka, o prie Demokrato kitokia? Delto kad kuriais rinkimais buna daugiau balsų už Respublikoną ar Demokratą prezidentą, tada ta pati diduma balsų nueina ir už tos partijos atstovus į kongresą. Kartais buna biskį kitaip, ir kuri partija kongrese turi viršų tą perleidžia savotiškus įstatymus, prieš kuriuos ir prezidentas turi kovoti, ir nepasirašo ant įstatymų, ir tie įstatymai vėl lieka paantrinami kongrese, nežiurint prezidento atmetimų.

Šitaip eina Amerikos valdymas, o ne taip kaip kandidatas prižada.

Kaslink pačių rinkimų pasekmių, Respublikonai persigandę kad prezidentu liks Demokratų partijos kandidatas ant vice-prezidento, Bryan, kuris kapitalistams taip malonus kaip ir pats La Follette.

Bandomi balsavimai užvesti nekurių didelių Amerikos laikraščių rodo sekan-

čias pasekmes (balsavimai toli nepilni):

Coolidge gavo 334,351 bal.
La Follette 265,331 bal.
Davis 156,289 bal.

Nei viena partija negauna didumos, arba daugiau už kitas dvi kad galėtų jas sumušti. La Follette su Davis'u sudaro 421,620 balsų, reiškia dvi tos partijos sumuša Respublikonus. O kadangi Demokratų elektoriai tikrai už La Follette nebaluos kada suvažiuos prezidentą rinkti, o nei vieni nei kiti negalės balsuoti už nieką kitą kaip tik savo kandidatą, prezidento rinkimai turės pereiti į kongresą.

Kaip kongrese rinkimai gali išeiti apie tai jau daug "Dirva" rašė.

Prisieis Demokratų kandidatui ant vice-prezidento užimti prezidento vietą, nes kitaip senatas nesusitaisyks.

Olevelande daryti bandomi balsavimai irgi tą patį rodo kaip Hearsto bandymai visose Suv. Valstijose.

Dirbtuvėse surinkti balsavimai didžiausią didumą duoda už La Follette.

Sekanciam "Dirvos" numeryje gal jau galėsime paduoti apitikes žinias apie laimėtojus.

LIETUVOS JAUNIMAS Į MUSIŠKĮ

Likimas mus atskyrė: Jūs patekote į Ameriką, arba išaugete Amerikoje, mes palikome Lietuvoje. Jūs aukščiausios pasaulio civilizacijos glėbyje kuriate savo ateitį, mes kur kas mažesnės civilizacijos krašte ir daug mažiau turtingame tesiverčiame. Tarpe mūsų ir jūsų yra, be abejo, dideli skirtumai: mes gyvenojame kaimų ir miestelių; jūs — išaugusiųjų industrijoje ir prekybinių centrų, tat ir papročiai ir prityrimai ir gyvenimo praktika yra skirtingi. Bet tarp jūsų ir mūsų yra daug bendro: mes esam lietuviai vieno kraujo, vienos genties tautos. Ta mūsų savybė daugiausia mus artina. Kalba yra simbolių mūsų ryšių.

Bet mes turime ir dar daug kito bendro. Turime bendrų siekinių kaip lietuviai. Nežiurint kad jūs esate Amerikoje, svetimame krašte, vis tik mūsų tautiniai idealai yra vieni. Taip buvo ir taip bus kol jūs kalbėsitė Lietuvių kalba, kol jumyse mūsų tautos atgarsiai nebus nutilę.

Mes žinome kad mūsų tautos darbas Amerikoje daugiausia dirbamas šviesaus, pažangaus jaunimo. Pas šį jaunimą mažiausia savimeilės, daugiau pasiaukavimo bendriems Lietuvių tautos reikalams. Tuo visai pasys ir mūsų jaunimą. Kaip vienai taip kiti organizuojamės ne asmeninių egoistinių motyvų gundomi, bet visuomeninių, tautinių.

Lietuvos pažangusis jaunimas yra susisipietęs į Lietuvos Jaunimo Sąjungą, kuri apima visą Lietuvos plotą. Tame plote yra suvirš 200 skyrių. Vidutiniai skyriai išpuola 50 asmenų. Nors Amerikoje nėra vienos bendros pažangaus jaunimo organizacijos, bet yra daug didelių jaunimo draugijų, klubų, chorų, ir tt. kurie iš seno gyvena ir tvirtai organizuoti.

Lietuvos Jaunimo Sąjungos Centro Komitetas nutarė kreiptis į pažangaus jaunimo organizacijas Amerikoje ir pakviesti jas susirašinėti ir palaikyti ryšius tarpe savęs. Tas gal už-

Klerikalų Pasiteisinimai del Klaipėdos

"Draugas" mūsų kalbas del nevykinimo Klaipėdos rinkimų pavadina "kreiva agitacija" ir sako:

"Laisvamanų spauda čia ir Lietuvoje desperatiškai verkšlėna kad atidėliojama Klaipėdos atstovų rinkimai į Lietuvos Seimą. Tuo tarpu patis Klaipėdiečiai del pačių rinkimų nei kiek nesikarščiuoja, nes jie yra tikri kad tie rinkimai visvien savu laiku įvyks. Kas kita laisvamanams: jiems begalo rupi sugriauti dabartinę Seimo katalikų didumą." ir tt.

"Dirva" andai sakė kodel klerikalai Lietuvos Seime atidėlioją Klaipėdiečių atstovų įsileidimą į Kauno Seimą. "Draugas" tad dabar patvirtina: klerikalams baisu kad gali įsigauti į Seimą keli atstovai daugiau iš Klaipėdos krašto kurie nebūtų tokių pažiūrų kaip klerikalai nori, ir tada sugriauti klerikalų didumą Seime, kuri yra tik poros narių diduma.

Klerikalai laukia kitų Seimo rinkimų ir mano turėti bent šešių atstovų didumą, o tada in-šė šešetas Klaipėdos atstovų, kurie nebus visi anti-klerikalai, negalėtų Seimo kontroliuoti.

Štai ir visa paslaptis kolei "patis Klaipėdiečiai del rinkimų nesikarščiuoja" — nes klerikalai nenori tų "karščiaimųsi" girdėti. Klaipėdos krašto gy-

manyta ne tiek materialiu išro-kavimu, kiek dvasiniu.

Kas L. J. Sajungą skatino tai padaryti, kokie motyvai?

Visų pirma stovi tautiniai motyvai. Mus iš Amerikos pavieniai žmonės ragina kad užmegstum su Amerikos Lietuvių jaunimu ryšius, dalintumes organizaciniais patyrimais, dvasiniais turtais ("Jaunimą", referatus, "Jaunimo" leistas knygas) apsimaitytume. Tuomet mes stiprintume, girdi, tautiškumą, artintume taip nuo Lietuvos nutolusį ir pasvirusį į Amerikonizmo bangas jaunimą. Dar esą dabar daug jaunimo kuris gyvas Lietuvoje, bet reikią Amerikoje gimusius žadinti. Kiek mes tai padaryti galėsime tai imsimės šio darbo.

Antras šio susirašinėjimo ir bendradarbiavimo tikslas bus tas kad mes per jų pažinimą naujus budus jaunimo organizacijos Amerikoje: jo veikimą, tikslus ir kelius. Mums rupi ir Amerikos "Yankių" jaunimo organizacijos pažinti.

Trečias dalykas tai prašysime jus padėti mums knygomis ir kitaip kurti Lietuvoje jaunimo knygynus. Jau mes tuo reikalaujame kreipėsi į Tėvynės Myletojų Draugiją ir prašę jų rinkti perskaitytas knygas ir jas sukoncentravus kur supakuoti ir mums į Lietuvą persiųsti. Tuo reikala galėtumet susitarti su TMD. arba siųsti pavieniai.

Mes irgi galime šį tą duoti. Parašytų paskaitų, "Jaunimą", mūsų laikraštį, siuntinėti jūsų burelius ir susitarus gal dar vieną-kitą dalyką.

Mūsų jaunimo sąjunga dirbame artimame kontakte su studentais ir moksleiviais Varpininkais, Vinco Kudirkos Dr-ja ir kitomis pažangiomis kultūros draugijomis, todėl jau dvasiniu atžvilgiu mes vis tik esame turtingi ir galime šiek tiek kam nors kitam padėti.

Todel Amerikos Jaunimo pažangiųjų organizacijų, draugijų ir klubų prašome atsiliepti.

J. Strimaitis, Pirm.
J. Norkus, Vice-Pirm.
J. Kalnėnas, Sekretorius
J. Lozoraitis, Kasininkas.
Mūsų adresas:
Lietuvos Jaunimo Sąjunga,
Laisvės Alėja, 60, Kaunas
Lithuania.

ventojų rezoliucijos ir reikalavimas rinkimus vykinti klerikalams nuskamba Klaipėdiečių prašymu kuoličiausia rinkimus atidėlioti, nes "tie rinkimai visvien savu laiku ateis". Koks tas "savu laiku"? kada jis bus?

Ar tada kada klerikalai ims vaduoti Vilnių, kurio "mes neišsižadame", pasakę nieko daugiau neveikia?

Dar "Draugas" štai ką prideda:

"Šituo klausimu labai rimtai 'Ryte' rašo mūsų ekonomistas Dr. P. Karvelis. Jis nurodo kad rinkimai galės įvykti kai Klaipėdos sutartis bus visų ratifikuota ir Paryžiuje deponuota".

Viršuje "Draugo" Pakštas nenurodo kad Klaipėdiečių atstovų Seiman rinkimas yra negalimas kokia nors tarptautine tvarka remiantis. Pakštas bijo tik "laisvamanų" didumos paėmimo Seimą valdyti.

Bet čia, pasiremdamas kokio ten "mūsų ekonomisto" išrody-mu kalba vėl ką kitą. Pakštas turėtų suprasti kad "laisvamanai" turi tokių "savo ekonomistų" kurie taip pat gerai suprant tarptautines taisykles ir neranda negalimybės Klaipėdos rinkimams vykinti.

O tas "mūsų ekonomistas" turėtų pasižiūrėti ką daro kiti ir žinoti jog rinkimai Klaipėdoje galimi. Lenkai užėmė Vilnių ir nelaukė jokio ratifikavimo, ir Lietuva po šiai dienai nepripažinus Vilniaus Lenkams, o jie tuoju po užgrobito apšaukė rinkimus, išstatė savo atstovus ir nuleido juos į Varšavos seimą.

Kad Klaipėdos kraštas būtų kokia nors Zapyškio parapija kur kunigėliai galėtų tikėti sugautu rinkimus savo naudai tuoj rinkimai įvyktų.

Klerikalai pasiremami ekonomisto Karvelio išvedžiojimais gali kalbėti tik tada jeigu jie dar tikisi Klaipėdą užleisti Vokiečiams ar Lenkams. Kitaip, jeigu Lietuva pasiryžus tą savo kraštą laikyti, yra tik balių kalba kad "rinkimų pravedimas galėtų duoti tik naujos medegos prieš mus".

Del Vilniaus Užgrobito Minėjimo ar Ne

Tas pats "Draugas" įsikando buk "laisvamaniai iš 'Skambalo' ir 'Dirvos' išprotėjo kad Vilniaus minėti nebereikia (kodėl ne nereikia?), nes liudna. Protingi ir širdies žmonės mini savo brangiųjų net mirties dienas."

Šitaip kalbėdamas, "Draugas" visai nepasako savo skaitytojams kad "Dirva" ir "Varpas" ragina Lietuvius minėti ne metines Vilniaus užgrobito sukautuves, kaip liudnas, bet kasdieną dirbti delto kad Vilnius yra iš mūsų išplėstas.

Tai "Draugo" noras minėti tik metines sukautuves yra lyg atsidavimas ant Dievo valios, o vargšas Vilniaus lai sau buna kaip yra, priešų naguose, klerikalams tuščiai pareiškus, "Mes Vilniaus neišsižadame".

Šiais metais Vilniaus minėjimą "Draugo" klerikalai tikrai surengė kaip "protingi ir širdies žmonės" ir rinko pinigų ant mišių, kaip paprastai už "brangių numirusių dušes", ir tik reikia laukti kada "Vilniaus dušė" sugrįž atgal į kuną...

"Draugo" kalbos kad "laisvamanai mėgsta liksmybes", ir barimasi "kam kitus raginti kad apie Vilnių užmirštų" yra tik paprastos davatkos plepalai ir nesiskaitymas su pareikštomis mintimis.

Lai "Draugo" redaktorėliai pasižiūri į tuos originalius "Dirvos" ir "Varpo" pareiškimus ir pamatys juose biskį daugiau pamatyti ir negu patis įstengia tik "amžina atilsį" už Vilnių pasakyti.

Jūsų ir "amžina atilsį" gal bus kiek reikšmingesnis kada parodysit visuomenei kur padėjot neva Vilniaus vadavimo reikalams surinktus pinigus savo "raudotuvų dienų".

Amžinasai Žydas

EUGENE SUE

(Tąsa iš pereito num.)

Ir kas didino gražumą šios stebėtinios gelės, buvo tai labai raudonos lupos, kokias turi tik raudonplaukės. Ir viskas joje kas buvo rodė jos gražumą ir gerą sveikatą, gyvumą ir linksnumą jos jaunystės. Jos akys buvo labai didelės, aksomo švelnumo. Mes jau seniau sakėme kad Andriennė buvo raudonplaukė; bet tai buvo tas raudonumas kurį labai mėgo senovės dailininkai Titianas ir Leonardo da Vinci, — tai buvo galima sakyti lyg tarpytas auksas, bet ir tas negali susilyginti prieš bangas jos ilgų plaukų, taip švelnių ir plonų, taip ilgų, kad, kada palaidi, jie pasiekia grindis; juose ji galėjo visa apsigaubti ir padengti visą savo nuogumą, kaip antroji Venus kylanti iš jurių. Georgette dabar stovėjo užpakalyje savo ponios ir atsargiai gaudė plaukus ir suraišiojo į paskiras dalis. Kuomet Georgettė šukavo plaukus, Hebe, priklausęs vienu keliu ant grindų, ant kitos pasidėjęs gražią Kardoviliutės koją, movė kiek galėdama ant jos mažą satino čeverykėlį ir rijo jo šilkines juosteles aukštyr ant blaudžios padengtos pančiaka. Florina, biskį toliau stovėdama, atnešė savo poniai kvėpalų dėžutę ir kitus dalykus. Neužmirškime ir šunytį, kuris sėdėjo ant kelių savo ponios, ir lyg tēmijo savo didelėm akim viską ką jo poni darė. Iš lauko pasigirdo sidabrinio varpo balsas, ir Florina, ant paliepmo savo ponios, išėjo ir sugrįžo, atnešdama ant sidabrinės lėkštelės laišką. Laiškas buvo nuo Kardovilių dvaro užvaizdos, kurį Andriennė garisai perskaitė sekančią:

"Garbinga Madamė: Žinant gerumą tavo širdies, aš drystu kreiptis į tave su pasiūlykimu. Per dvidešimt metų aš tarnavau mirusiam Grafiui ir Kunigaikščiui Kardoviliui, tavo garbingam tėvui, galiu tikrai sakyti, su tikru atsidavimu. Tas dvaras ir rumai dabar parduoti; taigi aš ir mano žmona, ant senatvės, pasijutom tuoj busim prašalinę, ir turėsim likti skursti, neturėdami nieko; o mūsų amžiuje tas bus labai sunku."

— Vargšai! — tarė Andriennė, perstodama skaityti, — mano tėvas ištisų dvidešimt metų dirbu ir atsidavimu. — Toliau tęsė skaitymą:

"Yra vienok budas palaikyti mums tą vietą čionai; bet mums reiktų žemai prasižengti; ir nežiurint kokios iš to pasekmės būtų, nei aš nei mano žmona nenorim tokiu budu sau duoną turėti."

— Gerai, labai gerai, — tarė Andriennė, — visada tokie — su pasididžiavimu net ir biednystoje. — Ir vėl skaitė:

"Kad išaiškinti tamistai tą žemą užduotį reikalaujama iš mūsų, reikalinga pasakyti, pirmiausia, kad ponas Rodinas buvo atvažiavęs pas viską iš Paryžiaus pora dienų atgal."

— Ah! Rodinas! — tarė panelė Kardoviliutė, pati sau pertraukdama vėl; — Abbe d'Aigrigny sekretorius! Aš nei kiek nestebiu kad jis užsiėmęs kokių nešvarių juodu darbu. Bet pažiūrėkime:

"Ponas Rodinas atvyko iš Paryžiaus pasakyti kad tas dvaras buvo parduotas ir kad jis yra tikras jog mes galėsim buti savo vietoje jeigu padėsim jam įstatyti vieną kunigą, ne visai gerų apsiėjimų, už klausytoją išpažinties šio dvaro savininkės; prie to, kad geriau tai atsiekus, jis nori kad mes padėtume išest kitą kunigą, visai gerą ir gerbiama šiam krašte. Ir tai dar ne viskas. Man prisakė rašyti Rodinui du ar tris sykias savaitėje apie viską kaip čia eisis. Aš turiu pasakyti kad šie visi įsakymai pasirodė man peržemi ir negalimi ir kad jie yra daromi po tam tikrais pretekstais; bet, nežiurint kaip tas viskas yra, aš turiu garbės visa tai tau pareikšti."

— Veidmainystė, apgavystė ir suvedžiojimas! — tarė Andriennė, nekantriai, — aš negaliu pamislyt apie tokius niekšus be sukratymo mangs tokiais juodais, piktais ir niekšiškais darbais, paslaptingais siekimais. Man smagu prisiminti teisingas ir geras Dupontas ir jo žmona! — tarė Andriennė. Ir vėl skaitė:

"Tikėk man, mes neabejojom nei valandėlės. Mes apleidom Kardovilių rumus, kur buvo mūsų namai per dvidešimt metų; bet mes pasitraukėm kaip teisingi žmonės, ir su žinia savo nekaltumo. O dabar, garbinga madamė, jeigu rasi tarp žmonių su kuriais susieini, vietą mums su savo rekomendacija; mes laimingai galėsim prasišalinti iš tokios žiaurios padėties kokioje dabar esame."

— Ištisų, ištisų, — tarė Andriennė, — ne be reikalo į mane kreipsitės. Išgelbė gerus žmones iš Rodino nagų yra ne tik priedermė bet ir malonumas: nors sykiu yra teisingas, vietą mums su savo rekomendacija; mes laimingai galėsim prasišalinti iš tokios žiaurios padėties kokioje dabar esame."

"Tiek pasakę apie save, garbinga ponai, prašome pavelty prašyt užtarimo ir kitiems nelaimingiems; nes butų nepadoru manyt mums tik apie save. Tris dienos atgal, mūsų pakraščiuose sudužo du laivai. Tik keletas pasaziūrių teišgelbėta, ir jie buvo atgabenti čia, kur mes pridavėm jiems pagalbos kiek galėjom. Visi tie pasaziūriai iškeliaivo į Parisą, išskyrus vieną, kurs dar čia randasi, nes jo žaizdos neleidžia jam išvažiuoti, ir jam dar reiks išbuti keletą dienų. Jis yra jaunas Rytų Indijų kunigaikštis, apie dvidešimties metų amžiaus, ir jis išrodo geras ir mandagus kaip ir gražus, kas irgi nemažai reiškia, nors turi tamsią odą, kaip kiti jo šalies žmonės, kiek aš suprantu."

— Indijos kunigaikštis! dvidešimties metų! jaunas; linksmas, patogus! — šuktelėjo Andriennė, linksmai; — tai stebinantis atsitikimas! O tas kunigaikštis jau sukėlė manyje simpatijas! Bet ką aš galėčiau daryti ar veikti su tuo Adoniu nuo Ganges pakraščiu, kuris atvyko čia kad sudužti su laivu ant Pikardijos akmenų!

Andriennės trys patarnautojos žiūrėjo ant jos su nusistebėjimu, nors jos buvo apsipratusios prie tokių įvairių jos keistų papročių.

Georgettė ir Hebe net keistokai nusi juokė. Florina, aukšta ir graži šviesiai ruda mergina, taipgi prasišypojo į savo drauges. Toliau Andriennė skaitė:

"Vienas jo šalies žmonių, kuris taipgi pasiliko pasitarnauti kunigaikščiui, davė man suprasti jog tas jaunas kunigaikštis laivokruošj neteko visko ką turėjo, ir nežino kaip dasigaut į Parisą, kur reikia jam kuogreičiausia pributi atlikimui labai svarbių reikalų. Ne iš paties kunigaikščio aš tas žinias išgavau, ne; jis išrodo per išdilis ir prakilnus pareiškimui savo likimo; bet jo vientautis, daugiau sušnekus, man išpasakojo tai ką aš pasakiau, pasakydamas taipgi kad tas jaunas jo vientautis ir pirm to pernešė didelius vargus, kad jo tėvas, kuris buvo Indijos karalium, tapo Anglių užmuštas, kurie taipgi atėmė jo sunaus valdžią ir inpedinystę."

(Toliau bus)

3522. Lietuvių Lementorius arba geras skaitymo ir rašymo pradžiamokslis lietuvių parapijų mokykloms. Sutašė S. P. Tananevičia. Su daugeliu paveikslėliu, drutu audimo aparatu. Chicago, paveikslėliu. Chicago, 1912, p. 84 ..... 35c
3510. Geometrija. Angštesniųjų Mokyklų vadovėlis. III dalis. Stereometrija. Parašė M. Šikšnyas. Vilnius, 1920, pusl. 124 ..... 40c

Reikalaukit "Dirvos" Knygyno

Doviernastis

Doviernastis reikalingas pervedimui Jūsų turto, kurie gyvenat Amerikoje, likusiems Jūsų broliams ar kitokiems giminėms, padaroma "Dirvos" Agenturoje pagal Lietuvos valdžios reikalavimą, patvirtinama Lietuvos Atstovybėje, ir paruošiama gatavai persiuntimui. Kreipkitės "Dirvos" Agenturon kada reikia kokių raštų.

"DIRVA"

3352 Superior Avenue
Cleveland, Ohio

ATGIMIMAS

Keturių Aktų Tragedija iš Kovų už Spaudos Atgavimą

Parašė K. S. Karpavičius

(Tąsa iš pereito num.)

Ona (išsitraukia iš užančio popierėlių) — Žiūrėk, kokias eiles aš parašiau, sau viena besvajodama... Paskaityk...

Kazys (paima popierio kraštą, jį laiko kita kraštą, ir abu susiglaudžia) —

"Kiek ant dangaus žvaigždėlių,
tiek ant žemės bernelių,
Bet vieną gal' mylėti
dora, jauna mergelė.
Kiek pajuryj smiltelių,
tiek meilėj yr' žodelių,
Bet jų mažiausia kalba
tyra, karšta širdelė.
Kiek jurėj vandenilio,
tiek meilėje slaptybės,
Bet ją supranta aiškiai
kas meilę tikrą reiškia..."

(Ona galvą nulenkia. Kazys ima iš jos popierėlių, sugniaužia.)

Kazys — Kokios gražios, ir teisingos! Padovanok man jas, Onute, atminčiai tavęs kada mudu nebūsime drauge, kada aš išvažiuosiu ir kada tu iškeliausi atgal pas savuosius... Skaitysiu aš jas be paliovos... Ir jei pavelsi, pasiysių jų nuorašą laikraštin, o paskui skaitysim jas visi — ir tu ir aš ir daugybė kitų — nors slapčiai...

Ona — Gerai, jei manai kad tiks, pasiysi. Bet ar manai, Kazeli, ar mes kada galėsime laisvai skaityt sava kalba knygas ir laikraščius, ar atgryš laikai kada nepersekios mūsų niekas už mūsų gimos kalbos spaudą?

Kazys — Aš to trokštu, ir girdime kitus kalbant kad ateis ta diena kuomet nors! Ir tavo dėdė kunigas taip sako, ir kiti visi, ir net mano senelis diedukas, kuris pergyveno tuos laikus kada caras užgynė Lietuviams spaudą, sako kad vėl ateis liuosybė, atgausim mes visas savo teises — ne tik spaudą, bet ir laisvę...

Ona — Ak, tas tavo pranašas diedukas... Kaip man malonu su juo susitikti kada pas jus užeinam... Kaip bus linksma kada nevaržomai galėsime spausdinti, leisti drąsiai laikraščius, ir melstis iš savomis raidėmis spausdintų knygų. Galės jaunimas be baimės mokintis skaityti, mokantieji skaityti kitiems, seniai klausytis, ir visas kraštas užklestės savo dvasia. Nereiks mano dėdei su baimę knygeles platinti, laikraštį iš Prūsų gabenti ir paslaptai žmonėms dalinti...

Kazys — Laukim, Onute, guoskimes tomis dienomis. Gal caras susimylės, gal kiti laikai ateis, gal kas nusiduos, bet — anot mano dieduko — amžinai tap nebus. Jo žodžiai tokie įtikinanti kad nors imk ir tikėj jog tuoj taip stosis... O tada, atgryžus spaudos laisvei, mes galėsime saviškai mokintis, auklėti gentkartes, ir vietoj išnykimo mūsų tauta augs ir plėtosis...

Ona — Kaip brangu yra žinoti kad esi Lietuvis kada tave kiti už nieką laiko; kaip šventi yra tie raštai kurie mums tą pasako, ir kaip prakilęs tie žmonės kurie tuos raštus gamina, spausdina, ir tie kurie juos platina. Nors visiems mums grėšia Sibiro nelaisvė ir amžinas vargas, bet niekas neužgesins mūsų širdyse geismo skaityti saviškai savus brangius raštus...

Kazys — Tas mūsų visų pasišventimas dar daug mums kraujo kainuos ir vargo dar panešim vieni ir kiti, bet ką tas galiausiai reiškia už tai ką gautų mūsų tauta amžiams ateityje... Laukime geresnių sau dienų...

(Palengva ateina iš dešinės Juozas. Jie jo nemato. Juozas kosteli.)

Juozas — Ak, atsiprašau, aš taip sau nieko nežiendamas ėmiau iš užėjau ant jūsų... Atleiskit kad sutrukdžiau jūsų pašnekas. (Lipšniai prie Onos) O kaip mano Onute šiandien jaučias?... (Šnairai žiūri į Kazį. Kazys neramus, bet valdosi.)

Ona — Ačiū, tamista, labai gerai, kaip visada...

Juozas (artyn lysdamas) — Malonu girdėti... O tu, Kazy, kaip?

Kazys — Man niekad nesti negerai ir nieko nestoka.

Juozas — Laimingas tu. O aš be Onutės kaip tai neapsieinu... Ir matyt turės taip stotis kad užkviesiu tave ant mudviejų vestuvių... Ar ne, Onute?

Ona — Tik jau tamista nekrėsk juokų... manęs nei nenorėtum...

Kazys (pažvelgia laikrodėlin) — Atsiprašau, aš turiu jau eiti. Dar reikia sustoti biskį klebonijoj...

Juozas — Tu gi, Onute, paliksi čia, ar ne? (Ima ją už rankos.) Mudu čia puikiai prasišvėdinsim, pasikalbėsime...

Ona (nerami del Kazio ėjimo) — Na tai sudiev, Kaziuk. Kai turėsi daugiau laiko...

Kazys (linktelėdamas) — Sudiev... (nu-eina dešinėn.)

Ona (tėmija nusitolinantį Kazį) — Ištikro tai prakilnus vaikinai... mokslui atsidavęs...

Juozas — Turi vargt kolei tėvai gimnazijon varo... Bet ką ten su juo — pakliks kada į žandarų nagus...

Ona (krupiteli) — Kaip tai, už ką?...

Juozas — Nagi, žmonės šneka buk jis slap-tai kur tai gaunąs knygas, dalijąs jas kitiems. Na tų kalbų ir užtenka...

Ona — Keistas dalykas: jis man jokios knygelės niekad neparodė ir niekad neužsiminė. Gal tik bereikalingai liežuviai plepa.

Juozas — Jis tau nepasitiki: abelnai, jis nuo mergų slepiasi, turbūt mano kad neįstikimi daiktai...

Ona — Gal but turi patyrimo apie mergas. Ar jis tau taip sakė?

Juozas — Nereik nei sakymo, ir taip gali numanyti. Jis mažai kur dalyvauja, tik klėty užsidaręs per vakarus tūno... O kaip kada sutinki jį vėlai naktį parjojant tai nuo čia, tai nuo čia... Ko jis jodinėty? Jeigu pas mergą joja tai visada į vieną kraštą jotų, o dabar, į visas puses, ir tai beveik tam tikrais laikais...

Ona — Na tiek to. Gandų nesupaisyti. Ypač kada kas slapta — buta ar nebūta — žmonės kožną nužiūri. Tegul sau skaito kas nori, kas mums tai...

Juozas — Tu protingai kalbi. Kiti tuoj šoka į akis kad reikia skaityt nors ir paslaptai. Kurie mokslus išėję, turi gana Rusiškų ir Lenkiškų knygų, o prastiems muzikams kam to skaitymo... (Sėdasi ant suoloelio) Sėsk, Onute, šale mangs...

Ona — Prisidėjau, jau norisi eiti, žadėjau šeimininkei padėt prie vakarienės ruošimo...

Juozas — Pabuk valandėlę su manimi — prispėsi bulvių skusti... Čia taip ramu... medžiai tik šlama... žmogus jautiesi lyg dvasios pagautas... ypač su tokia gražuole kaip tu... (paima už rankos Oną) Meldžiu sėstis... (traukia, sodina.)

Ona (sėsdama) — Tik neilgai, nes šeimininkė sakys suvedžioju ją prizadėdama ateiti, o paskui neateinu...

Juozas (priklaupia vienu keliu prie jos) — Onute, duok man tavo gražią rankutę pabučiuot... (Ima ranką, jį nesiduoda.)

Ona — Nagi, dar gali kas pamatyti... Juoks...

Juozas (traukia ranką) — Pavelyk, širdute, žinai kad aš tave myliu... Nuo pat tavęs pamatymo manyje užsidegė meilė prie tavęs... (Prievarta prisitraukia ranką, godžiai pabučiuoja.)

Ona (pašoka) — Ar tamista kiekvienai taip kalbi?!

Juozas — Ką tu pasakoji! Ar tave kas iš pavydo nuo manęs atkalbinėja? Ar tu manai gaut geresnį vyrą už mane? Būsi ponis pas mane, o ką su kitu...? (Bus daugiau)

T.M.D. REIKALAI

T. M. D. ATSKAITA

ISMOKEJIMAI

Rugpj. 1. Knygiui soliui, alga ir išlaidos	\$177.99
" Redaktoriui alga už pusmetį	50.00
" Ohio Lith. Pub. Co. laiškei Centro Valdybai	19.53
" J. Sekiui, alga ir referendumo spauda	54.32
" A. B. Strimačiui, alga 1 m. stampos	10.00
" R. Bullock, bondsas išdininkei	5.00
" A. B. Strimačiui, išėmimas knygos "Is Tamsios Praeities" ir ekspedicija	53.30
" Ohio Lith. Pub. Co. vajeaus laiskai	6.54
Viso	\$376.38

ABELNA SUTRAUKA

Buvo izde rugpjucio 1 d. 1924 m.	\$2,787.13
Ineigos 3-čio bertainio	201.75
Viso	\$2,988.88
Išlaidos 3-čio bertainio	376.38
Lieka izde	\$2,612.50

Tas turtas dalinasi sekamai:

Geležiniame kapitale	\$ 825.70
Liberty Bonas	1000.00
Einamoji sąskaita	741.80
TMD. ženkleliai	45.00

TMD. Centro Sekretorius

Vyt. Širvydas.

SAKO, REIK DIDINT MOKESTI Į TMD.

Noriu išreikšt savo mintį kas link Tėvynės Mylėtojų Draugijos. Mano nuomone, už \$1.00 metinės mokes ties mes jokiu būdu negalėsime kas metai išleisti geras knygas, delto kad dabar viskas brangiau dvigubai negu pirmiau buvo.

Jeigu leisime tik brošiūres nariai bus neužganėdinti. Arba jeigu vienais metais išleisime gerą knygą, o kitais metais niekai tai irgi nariai rugos ir Draugija negalės sparčiai augti.

Mano supratimu mes turime butinai pakelti mokes tį iki \$1.50 nario metinės. O už apdarus kiekvienas narys privalo užsimokėti ekstra jeigu kas nori apdarytas knygas gauti. Taipogi reikty panaikinti įstojimas į Draugiją, nes iš to menka nauda kaip centrui taip ir kuopai.

Žinoma, jeigu Draugija nutartų kelti mokes tį iki išsų kai kuriems nariams gal pasirodytų per daug, bet tas niekis, išpalengvo apsiprastų.

Aš matau svarbą ne mokes nyje bet literatūrai, knygose. Jeigu mes ateinančiais metais galėsime išleisti antru du tomu "Pasaulio Istorijos" tai bus didelis pažengimas pirmyn. Po "Pasaulio Istorijai" jeigu Draugija išleis kitą kokią istoriją arba šiaip stambų romaną (nes Lietuvių kalboje mes visai mažai romanų turime) tai nariai rašysis ir nežiūrės kad puse dolario brangiau reikia mokėti.

Visi gerai žino kad už tą mizerną dolarį nepajiegsime visada leisti stambias ir geras knygas. Dabar gal mes šiaip taip ir išleisime minėtas knygas, bet tai kokį pora tukstančių dolarių busime skoloje, o ateitis ir vėl bus sunki mūsų Draugijai. Tik ką praleidom apie tris metus didelio krizio mūsų organizacijoj, nustojom daug narių, vieni nuėjo prie bolševikų, kiti kad ir niekur nepriklausom nenori rašytis prie TMD, sako: sykį jau buvome prisirašę, knygų neisleidžia, centre vadai irgi apsnudę, nesirašysim.

Nariai, aš jums tikrinu jeigu mes norim atitaisyti praetities klaidas turim visų pirma nuo naujų metų pakelti mokes tį ir leisti geras knygas kas metai. Katrie Lietuviai myli knygas rašysim kad ir du dolariai reikty Draugijon mokėti. Draugija pakelūs mokes tį galės stambesnius ir geresnius raštus išleisti, ir taip trumpoj ateityje pati save išreklamuos, o vietoj poros tukstančių narių ateityje TMD. galės turėti 10,000 narių.

Aš esu persitikrines kad 'okiam miestelyje kaip So. Manchester, Conn., gali gyvuoti kuopa iš 20 narių. Tik laukia kada gausiu knygą, tada bus gera proga panaudoti agitaciją už T. M. D. Desėtkas Lietuvį prisidėję prisirašyti, bet jie laukia kada knygą išeis.

A. Birietis.

Iš Kuopų Veikimo

Cleveland, O., 20 TMD. kuopa nors nėra tokia skaitlinga nariais kaip prieš karą buvo, bet ir dabar nėra iš mažiausių, gal but priklauso prie didesniųjų TMD. kuopų.

Šimet prie kuopos prisirašė 30 narių ir keletas senų narių atgryžo kada pradėta laukti ateinant naujų knygų.

20-ta kuopa nepasitenkina tik turėjimu kuopos vardo, bet ima vadovaujamą rolę Clevelando Lietuviškame gyvenime. Kuopa rengia perstatymus, piknikus, balius ir dalyvauja aktyviai visokiame tautiniame judėjime.

Spalį 26 d. 20-ta TMD. kuopa turėjo surengus didelį perstatymą "Atgimimas", taipgi šio sezono bėgiu rengia draugišką vakariene.

20-ta kuopa pasiėmė surengti "Dzimdzi-Drindzi" vėdevilio artistams vakarą lapkričio 28 d. TMD. 20-ta kuopa veikia artimuose ryšiuose su Sendaros 18-ta kuopa, kadangi abiejose kuopose priguli tie patys vadovai tautininkai veikėjai.

Narys.

Milwaukee, Wis. — Viso Wisconsin valstijos TMD. Apskrício kuopos sujudo dirbti, nesnaudžia nei mūsų 60-ta TMD. kuopa. Lapkričio 15 d. čia renginama didelis ir puikus vakaras su perstatymu ir šokiškais pajvairinimais. Statoma scenoje komedija "Gaila Usų", vaizdas "Lietuvos Giriose" ir komedija "Ženodžių meilė". Vakaras atsisvies Harmony hall, kamps 1 ave. ir Mineral st., nuo 6 val. vakare. St. Beržienė.

Pirmas Laimėjo Dovaną

Naujų narių vajuje pirmu laimėtoju dovanos yra Newark, N. J., kolonijos veikėjas, A. žiugžda, kuris jau prisirašė penkiolika naujų narių. Bet jis žada nesustoti darbo ir tikis but "vieno iš pirmųjų", jei ne pačiu pirmiausiu, Vajaus Konteste.

Prisirašė Nauji Nariai

60 kp. Milwaukee, Wis.: M. Butkienė, J. Klaris, A. Kazėnas, A. Kratavičia, A. Mazurkevičutė, J. Poška.

13 kp. Waukegan, Ill. — Čia pasidarbavus M. Kasparačiui laike A. B. Stankaus prakalbų susitvėrė nauja kuopa, kuriai duota numeris 13-tas. Susirašė sekanti nariai: S. Adomkus, Jonas Matusevičius, Jonas Žičkus, Izidorius Dapkus, Jonas Adomkevičius.

Tai tik pradžia — šitie nariai žada tuoj prisirašyti dar antra tiek narių.

41 kp. Newark, N. J., A. Žiugžda prisirašė dar šiuos du narius: A. Anskaitį ir A. Mekionį. Pavienis J. D. Dangveckas atliko savo narinę pareigą šimet prisirašydamas Miką Keulėną ir T. M. Draugiją. Ačiū jam už tai!

Užsimokėjo už 1924 m.

60 kp. Milwaukee, Wis. — V. Gencauskas, J. A. Baukus, J. Rutkus, A. Beržas, J. Lebetkevičienė, M. Butkienė, St. Beržienė.

61 kp. Dayton, O. — A. Gričius.

KAIP VAJUS?

Jau mėnuo laiko praėjo nuo TMD. Vajaus įsisiubavimo, ir nekuriose kolonijose jau atsiekta gerų pasekmių.

Tos kuopos iki vajeaus pabaigos pasižymės — jų nariai gaus dovanas, ir jų kuopos padidės.

Kiekvienam naujesniam T.M. D. nariui vėta pasidarbuoti už Kudirkos Raštus. Kurie jų nematė gal neįsivaizdina jų svarbos, užtai lai pamato jas pas bile senesnį narį.

"Pasaulio Istorija" irgi bus didelės svarbos leidinis, tris di-

delės knygos, kurias laimėję ir padovanoję saviškiams Lietuovėje suteiks jiems nemaža džiaugsmo.

Kultūros Istorija arba knyga širdis turi savo svarbą, taigi jas gavę arba kitam padovanoję turėsit nemaža padėkos ir pasitenkinimo.

Vajus baigsis su vasario pabaiga.

Jūsų priedermė yra kad kuodaugiau žmonių iš palaidos visuomenės gautų didelį naudingą TMD. leidinį — "Pasaulio Istoriją", todėl kalbinkit kiekvieną.

Dar vienas dalykas. Matėme vieną pavyzdį patriotą, T.M. D. narį A. Žiugždą Newark, N. J., kuris prisirašė į kuopą ne tik savo moterį, bet ir vaikus.

Visi TMD. nariai tai padarykit kurie turit savo šeimynas — prisirašykit visus į Draugiją. O kurie dar neturit, lengva turėti — apsiaveskit, ir gausit vieną naują narį į savo kuopą.

Yra visokių būdų Draugiją auginti. Yra daug būdų gauti namas knygas sunaudoti: likusias nuo tų kurios jums reikalingos padovanosit saviškiams arba knygynams Lietuvoje — ten jūsų dovanėlė bus labai maloniai priimta.

STRAIPSNIS 96
LAVINIMAS IR PAPROČIAI
Kudikis nėra žaistas. Jis žmogus su pilnai organizuota kūnu, su gerbinomis teisėmis. Motina neprivalo niekad prie jokių aplinkybių tas teises paniekinti palinksiminimui giminių ar draugų. Perdidelis "žaidimas" su kudikiu jį erzina, ir net gali kliudyti normaliam augimui.

Supimas, kratymas, arba mēčiojimas tik ką papenčio kudikiu yra blogas papročias. Yra tokių ka mano kad tuomi maisto virškinimas pagerinama, bet jei pati perkentūm tokį pasielgimą, su pilnu pilvu, tai sutiktum kad greičiau ateina noras išvėmti maistą negu laikyti jį viduriuose.

Kudikio lavinimo programė tėvus turi savo vieta. Jis turi padėti motinai, nes kitsip visos pastangos tinkamam lavinimui bus bergždžios. Dažnai kudikis puikiausiai elgiasi prie motinos, bet tuoj persimaino pasirodžius tėvui. Iš tėvų ir senelių pusės ypatingai yra palankumas leptinti kudikį ir pagadinti jį. Tokis perdidelis užsimimas yra lavinimo priežas. Kudikis tuoj pripranta ir to reikalaui ima. Jis verčia ramintoj, jis verčia kad ant rankų imti, jis

verčia kad supti. Papročis inauga, nes nėra lengvesnio būdo jį auginti kaip paveldijant kudikiui gauti viską ka jis nori. Niekas nenori girdėti "verkšnio".

Viso lavinimo pamatas yra reguliariskumas. Kudikio papročiai greitai susiformuoja. Ankstyvas lavinimas daug padarys palengvinimui motinos naštos, nes duos jai daug liuosos laiko prie namų. Prisiilskant valandų del miegojimo, penčijimo ir maudymo, kudikis tuoj pramoksta gyventi "su laikrodžiu". Dar kas svarbu tai tinkamas lavinimas kudikystėje palengvina mokinimą vėliau.

Linksmas sveikas kudikis yra namų pasidžiaugimas. Jo linksmumas visus padarys linksmais. Nustatyti papročiai ir tinkama priežiūra yra reikalinga kudikiui sveikatai ir linksmumui. Niekas taip neatjaučia kudikio ligos kaip motina.

Motina dažinos kad sistematiškas lavinimas yra butinai reikalinga kai kudikio gerovei taip pačios. Daugelis įtempių motinos nervų paeina nuo nereguliarių papročių pas kudikį. Atminkite kad papročiai geri ir blogi sunku sulaužyti! Todėl išmintingiau auklėti gerus papročius.

Tankiai kudikiui maistas daro įeizulingu. Ypatingai dirbtinas maistas. Gal tokie maistai netinka kudikiui viduriams ir ardo jų veikimą. Pasirenkant birdintą maistą, svarbu pasirinkti tokį kuris lengvai suvirškomas, kurio tuom pačiu sykiu suteiks kudikiui visus elementus reikalingus augimui. Eagle Brand Kondensuotas pienas yra parinktinai puikus dirbtinas maistas. Jis buvo vartojamas per metų eiles ir tapo įrodytas geriausiu kudikiui maistu.

Jūsų kudikio mažas kunas ir kožna dalis drapanų ir kitų skaraliai kurie susieina su jo švelniu kudu turi buti visiškai švarūs ir tyri. Saugus muilas kudikiui odai ir drapanoms yra Colgate's Baby Castile Soap. Tyros medegos naudojamos jog išdirbime, lauk saugiai ir visiškai.

Skaityk šiuos straipsnius atidžiai ir pasilaikyk juos ateičiai.

Pirkimas Laimės

Pinigai taupomam banke yra daugiau negu tik skaitlinės knygelėje. Jie yra apsauga nelaimėje; jie komanduoja garuosius gyvenimo dalykus; jie yra augantis, dirbantis incigu šaltinis; trumpai sakant, tai yra sandėlis pasitenkinimo ant kurio gali pasitikėti reikalo laike. Dėjimas ir taupymas pinigų šioje Society for Savings yra pirkimas laimės.

Incorporated 1899
Society for Savings
in the City of Cleveland
PUBLIC SQUARE

"DEKIT SAVO TAUPYMUS Į TAUPYMŲ BANKĄ"

Jaunimas

DIEVAI IR ŽVAIGŽDĖS, KUNIGAI IR KARALIAI

(Iš Wells "Outline of History".—V. K. R.)

(Tąsa iš pereito num.)

Taigi ir kova tarp faraono rumų ir bažnyčios Egipto istorijoje apsiereiskė visiškai kitoje kryptyje negu Babylonijoje. Bet visgi ji apsiereiskė. Profesorius Maspero labai įdomiai aprašo Amenofio IV-jo kovą su kunigija, ir ypatingai jo kovą su didžiojo dievo, Karnako viešpaties, Ammon Ra, kunigais. Amenofio motina nebuvo faraonų kilmės; atrodo kad jo tėvas Amenofis III-sis susituokė su savo pavaldine, dailia Syriete, vardu Ti; ir profesorius Maspero spėja kad Ammon Ra kunigų priekabės prie tos karalienės ir buvo nesutikimų priežastimi. Ji galėjo, kaip jis mano, įkvėpti savo sunui fanatišką neapikantą dievo Ammon Ra. Bet Amenofis IV-sis galėjo būti ir platesnių pažiūrų. Kaip Babylonijos Nabonidas, gyvenęs tukstantis metų vėliau, ir jis galėjo mintyti apie dvasinę savo imperijos vienybę. Mes jau pastebėjome kad Amenofis III valdė kraštą nuo Etiopijos iki Eufrato ir kad laisčiai jį or jo sunų, rasti Tel-Amarnoje, parodo jį turėjus labai plačią įtaką. Kaip ten nebūtų buvę, matome kad Amenofis IV pasiryžo uždaryti visas Egipto ir Syrijos bažnyčias, išnaukinti visas sektantų apeigas visoje savo valstybėje ir visur įvesti garbinimą vieno dievo, saulės, Atono. Jis apleido savo sostinę Tebas, kuri buvo dar labiau dievo Ammon Ra miestu, ne kaip vėliau Babylonas buvo Bel-Marduko miestu, ir įkūrė savo sostinę Tel-Amarnoje; jis perkeitė savo vardą iš "Amenofis", kuriuo jis buvo pašventas dievui Ammonui (Amen) ir "Akhnaton", kurs reiškė "Saulės Garbė"; jis per aštuoniolika metų kovojo su kunigija ir mirė faraonu budamas.

Nuomones apie Amenofį IV, arba Akhnatoną, labai skiriasi viena nuo kitos. Vieni istorikai sako jį buvus tvartinu jo motinos ir jo gražios žmonos neapikantos į dievą Amnā. Teisybė, jis mylėjo savo žmoną labai karštai; jis reiškė jai didelės pagarbos — Egipte moters buvo labai gerbijamos ir įvairiais laikais kraštą valdė kelios karalienės — vienu kartu net buvo padaryta jo stovykla su jo žmona ant kelių; kita stovykla parodo jį bučiuojant savo žmoną vežime; bet vyrai, gyvendami savo moterų įtakoje, neišlaiko didelių imperijų, kada prisieina susiremti su įtekmingiausia organizacija valstybės viduryje. Kiti istorikai rašo apie jį kaip apie "paniurusį fanatiką". Bet paniurę fanatikai retai tebūna laimingi ženybiniame gyvenime. Ne vien jo nusistatymas religijos klausimuose ir prigimtas jausmingumas parodo tvirtą ir labai originalų jo poįymį. Jo estetiškos idėjos buvo jo paties tvirtinys. Jis nesutiko kad jo paveikslas būtų padarytas paprastai, kaip kitų faraonų, išreiškias dievišką grožį; jo veidas žiuri į mus iš už 34-rių šimtmečių tolumos kaip vyro tarpe dievų.

Aštuoniolikos metų viešpatavimo neužteko tokiai revoliucijai kokia jis buvo užmanęs; jo žentas, paveldėjęs jo sostą, sugrįžo į Tebas ir susitaikė su dievu Ammon Ra ir jo kunigais.

Iki pat galo Egiptėnų mintį persekiojo karalių dievybė ir ji taip pat užkvėrė intelektualiai sveikesnių tautų mintis. Kada Aleksandras Didysis pasiekė Babyloną, Bel-Marduko prestižas jau buvo į puvėsius paviręs; bet Egipte Ammon Ra vis dar buvo dievas ir tai tiek galingas kad dryso šaipytis iš Graikų karžygio. Ammon Ra kunigai, apie XVIII ir XIX dinastijos (apie 1400 m. pirm Kr.) įkūrė tyrų oazę banžyčių ir žinyčių (orakulų). Čia buvo dievo stovykla galėjusi kalbėti, kraipyti galvą, priimti ar atmesti įvairius paklausimus. Šita žinyčia buvo dar ir 332 metuose pirm Kr.

Aleksandras Didysis, kaip padavimai pasakojama, nukeliavęs aplankyti žinyčios; jį saį inėjės į šventvietę, ir stovykla pradėjus eiti prie jo, iš tamsumos, jo pasitiktų. Jie įspūdingai pasisveikinę. Galimas dalykas kad pasisveikinimo formula buvo toki (kaip sako profesorius Maspero): "Eikš, mano sunau, kurs myli mane taip kad aš duodu tau Ra karalystę ir Horaus karalystę! Aš duodu tau galybę, aš leidžiu tau paminti sau po kojų visas šalis ir visas religijas; aš leidžiu tau kirsti savo ranka visus žmones!"

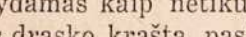
Tokiu budu Egipto kunigai nugalėjo savo nugalėtoją, ir Arių valdovas liko dievu.

Ši-Hvang-Ti Sunaikina Mokslo Knygas.

Kunigų ir karalių kovos Chinijoje negalima čia plačiai aprašinėti. Ji skyrėsi taip jau kaip ir Egipto kovos skyrėsi nuo Babylonijos, bet ir čia randame tas pačias valdovų pastangas sutruškinti tradicijas skirsčiusias žmones. Chinijos Imperatoriaus, "Dangaus Sunus", pats buvo vyriausiu kunigu; vyriausiojo pareiga buvo aukų atnašos; labiausia netvarkiuose Chinijos istorijos protarpuose jis visiškai liaujasi buvęs valdovu ir virsta tik aukų nešėju. Jau labai žiloje senovėje mokytoji klasė buvo atsiskyrus nuo kunigų klasės. Vietės karaliams ir valdovams tarnavo tam tikra biurokratų klasė. Šitai ir yra pamatinis skirtumas tarp Chinijos istorijos ir biurokratų Vakary šalių istorijos. Kada Aleksandras kariavo Vakary Azijoje, Chinija, valdoma paskutinio Chov Dinastijos kunigo-imperatoriaus, skendo didelėje betvarkėje.

Kiekviena provincija krypo prie savotiškos tautybės ir tradicijų. Hunai jau ėjo iš provincijos į provinciją. T'sin karalius (gyvenęs apie 80 m. po Aleksandro Didžiojo), matydamas kaip netikusiai senovės tradicijos drasko kraštą, pasiryžo sunaikinti visą Chinijos literatūrą; jo Sunus, Ši-Hvang, Ti, "pirmasai viso pasaulio imperatorius", ypatingai stengėsi surinkti ir sunaikinti visus klasikus. Jie išnyko, jam bevaldant kraštą, ir jis valdė be tradicijų ir suliejo Chinijos išsiblaškiusias provincijas į vieną valstybę, išsilaikiusią per ketelį šimtmečių; bet jam mirus, išsilaikę knygos ir vėl pasirodė. Chinija išbuvo suvienyta, cik ne įpėdinių laikais, bet po naminio karo, užstojus naujai Han Dinastijai (206 m. pirm Kristaus). Pirmasis Han valdytojas netyčia iš-Hvang-Ti kampanijos prieš mokytojus žmones, gi jo įpėdiniai visais su jais susitaikė ir atstatė klasikų tekstus.

(Bus daugiau)

IŠ KUR ŽMOGUS PAREINA?

Daug keistų neteisybių žmonės sugalvoja; Vienam ką nors pramaniaus kiti atkartoja, Vėliau ineina tas į papratimą, Teisingai neapsvarstę patį tikėt ima Kad taip yra. Prie progos viešai pasakoja. Net penkių metų vaikas juos sukritikuoja.

Kartą motina tarė penkiargiui Joneliui, "Girdi kaip verkia mažutė Marcelė? "Reikia jos gailėti, matai kad mažytė, "Duosiu tau centą, supk savo sesytę." Jonukas supdam's užsimastęs klausia: "Pasakyk man tiesą, mamute mieliausia, "Ar musų Marcelė ant kapų išdygo, "O toji teta su maišu, išrovė kaip grybą "Ir atnešus tau davė, tėtė jai mokojo? "Kodel mes jos neradom kai dėdė lydėjom? "Nebut reikėję moki." "Ką kalbi, Jonuti, "Kaip tu keistai galvoji, mylimas sunuti?" "Ne, mumute, aš ne pats juk tą sugalvojav, "Ar atmeni kapuose kad' dėdė kavojom, "Kaip sakė kunigėlis: kad po mirties eina "Žmogus į tą pat vietą iš kur jis ateina."

"Gal but ištikro", motina pamanė Kaip jos Jonukas, kunigas taip manė. Kunigai negali apie tai žinoti Kaip tikrai yra, nes jie neženoti.

Audra.

Tremtinis — Zingėdi Augusto Strinbergo drama iš pradžios kr. kščiomybės ir pagonybės kovos su ja. Viename akte. Vertė A. A. Tulya. 47 pusl. 25

Užkeikta Mergelė — Sceniska pasaka, keturių akty, šešių atilengimų. Parengė V. J. Pietaris. Labai lengva lėsti. 35 pusl. 25

3552. Pirmoji Gamtos Pasakojimai. Parėdė J. Vag-

JUOKIS
ir Sviestas Juoksis su
Tavimi

BITELĖ

Kur, bitele, kur, darbščioji, Anksti rytą vis lakioji? Rasa sparnus apšlakstys, Tau kelionę sulaukys.

Saldžiai miega, viskas snaudžia, Varpai ryto dar negaudžia, Pievoj pjovėjo dalgis, Tavo viltį sunaikys.

Tu visad linksma lakioji, Gėlės glamonė, bučiuoji — Saldų medų imdama, Avilėlin nešdama.

Kada ranka nevidono Išim' medų, tavo duona, Tu vėl dirbi, dirbi vis — Nieks tavęs nesulaikys.

Kas darbštumu tave seka, Visad turto tam užtenka, Dirba jis be paliovos, Žino, dykai nieks neduos.

Kas papranta tinginiauti, Nuo kitų vis dykai gauti, Tas visuomet daug norės, Niekad gana neturės.

Eleonora.

Nuo Juokų Red.: Prie šitų gerb. Eleonoros eilių komentarų nereikia. Jos pačios pasako viską ką mes galėtume pasakyti. Nereikia taipgi prirodinėti kad eilės vietomis biskį slubuoja, nes jos pačios tai pasako.

Nereikia taipgi kalbėti apie jų teisingumą, nes kiekvienas tą aiškiai mato.

Ale tai kas mums lieka kalbėti kada nenorime palikti jų taip be savo pastabų?

Mes patyrėme kad nors vieniems mūsų komentarai nepatinka, kiti jais labai džiaugiasi. Vieni jų visai neskaito ir net šio kampo nekencia, o kiti čia randa daug pasimokymo.

Koki paiki tie smertelni žmoneliai — turėtume ant visų pasakyti.

Viskas turi dvi puses (arba šonus), taip ir žmonės, taip ir mes, taip ir mūsų komentarai; bet taip ir žmonių atsinešimas į juos.

Vieni žmonės sako: ką aš čia skaitysiu kokias zababaiškas, verčiau eisiu kur pakortuot; kiti: verčiau eisiu pasigert; kiti: verčiau paskaitysiu ką vertesnio. Bet kiti skaito ir džiaugiasi, ir jiems vietoj zababaiškų išrodo naudingas pasiskaitymas.

Be ir mes prisipažįstame, ne visada turime čia naudingų pasiskaitymų. Kartais panaudojame šią brangią vietelę ir tulžies išspaudimui ant vieno ar kito; kartais kam gnbtelėjimui ar bakstelėjimui, o kaip kam, savo žodžiais lyg slėga per galvą režiam kad net neatsikeltų.

Taigi, ir mums yra dvi pusės, viena gera kita bloga, ir tą mes matome pas visus. Tik blogiausia tas kad kiti savo blogosios pusės nemato, arba ją skaito už gera.

Net ir bitele — iš kurios savo eilėse gerb. Eleonora mums darbštumo pavyzdį duoda — turi savo gerą ir blogą puses.

Nors vieniems mūsų bitelės žinomos tik iš savo saldaus medučių, bet kitiems jos mintyse

Trynimais Visados Suteikia Palengvinimą! Neatidėkite ant riebiųjų maisto, kuomet jums būtina reikalingas linimentas! Ireg. S. V. (CAPRIOL) Pat. Ofiso. Rimomet buvo pagalbina gyduole. Tis yra puikiai ir labiausiai patikėtina linimentas, koki tik žinoti gali. Nėra tiltrasis, jei neturi INKARO vais-buonklio. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

pirmiausia stojas tik savo skaudžiu gylimu.

Žmonija taip pat dalijasi į dvi puses — viena yra tokia kaip bitele, darbšti, jautri, trokštanti savo trusų gyventi; kita pusė tik kitų nauda minti, ir jai niekad nesti gana.

Ir visas gyvenimo principas remiasi ant dviejų pusių, ir visos mūsų pastangos ant to priklauso.

Ką mes vieni darom sau gero kitiems tas yra blogu; ką kiti sau gero daro, mums blogu atrodo.

Pasaulis pasilaiko dviejose didžiose galybėse — geroje ir blogoje, kurios liko įkuntos gero ir blogo dievystėse, o jos savo keliu paskiau liko apgyvendintos viena danguose, kita pragare, nes tarp mūsų vaidų ir varžytinių ant žemės dievystės neliko vietos.

Nedykai ir gyvybės tvėrimosi dienose viskas dalijosi į dvi ir į dvi dali, be paliovos ir be galo. Protoplazmos taip dalijosi pusiau, kurios nors nereikė gerą ir blogą savyje, bet turbūt taip buvo lemta kad paskui visa gyvybė ant dviejų pusių remsis: kožna turės dvi puses ir viena apie kitą suksis stengdamasi paimti viršų.

Protoplazmai, spazmai, jazzmai ir kiti aukšto mokslo nogalai netinka čia įsileisti, nes tai yra tik keturių vėjų "poezijos" rymas, todėl čia sustosime su savo komentarais kurie išsivystė mums perskačius gerb. Eleonoros eiles apie bitele.

Clevelando vyčių korespondentai "Dar-ke" rašo suradę jau tą "šiaudini kataliką" kuris į "Dirvą" jų slaptų susirinkimų nutarimus praneša. Ir sako, jei nenutilsias tai jo vardas busias

Moteris kuri didžiuojasi savo gražu visada laikys savo dantis švarioje padėtyje.

Saugiausias ir veikmingiausias budas palaikymui dantų švariais ir skaisčiais taip kad jie prisidėtų prie pagerinimo išvaizdos yra šveičiant juos reguliariai, po kiekvieno valgio, su Colgate's Ribbon Dental Cream.

Daktarai ir dantistai rekomenduoja Colgate's nes jis nuvalo dantis pilnai ir prisideda prie geros sveikatos. Nusipirk triubelę šandien.

GERI DANTYS
GERA SVEIKATA

pagarsintas laikraštyje. O kitados tokį susektą budavo ant laužo sudegina.

Mainosi laikai, praėjo ir vyčiams "geri česai". Pasitenkina tik pagarsinimu vardo.

Persekiojimų gadyne šitai keitėsi: Pirmiausia degindavo tokius kurie buvo neištikimi kunigėliams; paskui nedavė išrišimo ir nelaidojo kapinėse po mirties, bet jau laužų nekurė; paskui išmetinėjo iš namų tokį neištikimą; paskui gatvėse pasigavė apkuldavo; paskui šokdavo į kritiką per kitą laikraštį; paskui atėjo gadyne pagarsinimų laikraštyje vardo; ateina laikai kada dar ir paveikslą idės į laikraštį ir padarys pavyzdingu žmogumi kuris mėgsta pasakyt pasauliui viešai tą ką kiti prieš kitus slaptai susiję rengiasi

RODYKLĖ No. 25

Naminiai Pasigėlbėjimai Nuvalymui misinginių lovų trink metalo paviršių su supuvusių akmenų padužytu sūdziamu (sweet) alieju, paskui nušluostyk šmoteliu vatiniu flaneliu. Persveisk metalą trinant smutu Chamois odos.

Apdegusius aluminio indus galima nuvalyti trinant pieno vilnomis. Numazgok apdegusias dalis kuošniais mūlo putomis ir paskui nušluostyk su smyrio (emery) milteliais ir biskiu terputinu. Paskui nušveisk su biskiliu kreidos miltų ant minkšto skarolio.

Ypatingiausias budas laikymui lengvų paveikslų ant sienos yra naudavimui labai didelės adatos. Jos nesugrįžda sieniniu popieru.

Jeigu turit laikrodį kuris reikalauja aliejaus, pamerkit šmota vatos kerrosine ir palikit viduje laikrodžio. Kerrosinė prisigarsys ir laikrodžio masinerija.

Grožės Patarimai Kaip patapti riebiu yra klausimas kurio daug žmonių nežino kaip apeiti. Reikia reguliutai maista taip kad valgytum tik tokius valgius kurie ilin svarumų. Valgis turi susidėti iš sekančių dalykų: Pusryčiams vaisių, porcija grūdinių valgių su grietine ir cukrum, kepti kiaušiniai, duona, pienas. Pietums, grietinės užpė, salotų su aliejaus uždaru, gerai sviestuota duona, pudingas su grietinės sosu, du stiklai pieno. Vakarienei, riebi mėsa su tirstu sosu, morkos, krakčiai arba kalfatorai, keitinė duona, storai sviestuota, šokolado pudingas, aiskrymas arba kiaušinė, stiklas pieno.

Ypatinga Sveikata Žmonės atvykę iš kitų šalių pradeda gyvenimą visai skirtingą daugeliu atžvilgių. Iš visų paskinusia pakelčiamas maistas. Seimynos apsigyvena srityse kur yra jų draugai ir ten paprastai būna krautuvės kurios turi jiems prigimtų valgių. Toks valgis ne visada tinka naujam klimatui ir naujam darbe. Permaina iš lauko į vidų tankiai būna užkietėjimo priežastimi. Tą padėti reikia pergalėti su maistu, o ne su vilnimis. Nelausk priprasti naudoti pilos — tas apsilpnina žarnas ir dar blogiau padaro. Valgyt virškomus valgius.

Mes Rekomenduojame Sekančius Produktus:

Kuomet jums reikia pieno darymui pudingų, zupnių, pyragų, ir tt., būtinai naudokit Borden's Evaporated

Pieną, nes jis yra geriausias pavaldinys reguliariam pienui ar grietinei.

1924

"KANKLĖS" eit nesustojo ir bus nauja "TRI-JU METU KANKLIŲ KNYGA" atspausdinta šių metų Kalėdoms. "TRIJU METU KANKLĖS", už 1922-34 metus, leidžiamos Lietuvoje prenumeratos keliu už Du Dolariu. Siųskit pasto money orderį šiuo adresu:

MIKAS PETRAUSKAS
Laisvės Alėja, 60
Kaukas, Lithuania.

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

The Younger Set

Lithuanian Rulers

The successor of Vitenis was Gediminas, perhaps the most powerful of the Lithuanian sovereigns. He it was who established his residence at Vilnius. This enlightened ruler pursued a different policy from his predecessors and threw open the country to the influx of Occidental civilization, inviting Western artists and artisans, the Franciscan and Dominican friars to co-operate in the task of educating the people. He favored the extension of both the Roman Catholic Church and the Orthodox Greek faith. Yet he himself did not accept baptism, and under his tolerant and eclectic sway Pagan temples and Christian churches flourished side by side. In response to proposals that he should adopt Christianity Gediminas is reported to have made use of these words: "The Christians worship God in their own fashion, the Russians according to their usage, the Poles also, and we worship God in our own fashion. We have all one God, so why speak to me of the Christians? Where can you find more crimes, more injustice, more acts of violence, corruption and usury than among Christians, and chiefly among those who are ecclesiastics and bearers of the Cross?" There are bigots in the present year of grace who might profitably emulate this enlightened Lithuanian monarch of the XIVth century. Apparently the Lithuanians, always known for their religious tolerance, regarded religion as much more the private concern of individuals than did other neighbouring peoples.

The Teutonic Order continued its forays against Lithuania. Gediminas in 1323 complained to the Pope, but without result. He then had recourse to the sword and successfully repulsed the enemy. He further extended his dominion as far as the Dnieper to the east, and south almost as far as the Black Sea.

He built a network of strong castles to safeguard his conquests, but failed to create a truly Lithuanian national culture. After his death civil troubles broke out afresh till his two sons, Algirdas and Keistutis, agreed to govern the country jointly. Algirdas, the elder, took over the eastern section, residing sometimes at Vilnius and sometimes at the castle of Mednikai. His court came to a certain extent under Russian influence, the wives of his second and third marriage having been Russian princesses. Nevertheless in a political sense Algirdas was far from being dependent upon Russia. On the contrary, he fought against the Russians on several occasions, and thrice entered Moscow as a conqueror.

Keistutis ruled Western Lithuania. His wife Birutė, the daughter of a Lithuanian noble, figures prominently in Lithuanian song and story. Tradition has it that before her marriage she was a vestal virgin who guarded the sacred fire on a hill near Palanga. When Keistutis met her he was so overcome by her beauty that he made her his consort. To this day this hill bears her name and is the bourn of many a popular pilgrimage. But in lieu of the ancient sacred fire there now stands a chapel containing an image of the Virgin, while on the northern slope of the hill is a grotto with a statue of Mary, to the order of the present proprietor Count Tiškevičius, to resemble Notre Dame of Lourdes.

1—I hear that the girls are wearing hose with cotton tops again.

2—Yeah; cotton is so high now that it's out of sight.

Twenty years ago what man believed that Police Gazette would ever be replaced in barber shops by Vogue and the Women's Home Companion.

OFFICE CAT
By Junius

Then He Left for the Club Wife (with newspaper) — It says here that men grow bald because of the intense activity of their brains.

Hubby — Exactly. And women have no whiskers because of the intense activity of their chins.

If a man can't smile, he's built wrong. If he can smile and won't, keep away from him.

He is well constituted who grieves not for what he has not and rejoices for what he has.

And He Didn't Lie Either Registration officer (to spinster)—Your name, please. Spinster—Matilda Brown. Registration officer—Age? Miss Brown—Have the Misses Mill, who live next door, given their ages?

Registration officer—No. Miss Brown—Well, then, I'm the same age as they.

Registration officer — That will do.

Proceeding to fill in all particulars, he murmured: Miss Brown, as old as the hills.

A Cleveland woman mutters gloomily that after teaching her dog everything she knows, that he still seems kinda dumb.

The Chamber of Horrors—the room in which a woman discovers her first gray hair.

'Tis tough to follow a top-line. That's about the worst place on the vaudeville. Hence we ask, children, who was it that took General Pershing's place as chief of staff?

For the first time since it became a republic, snaps Helen Pechkaltis, Mexico has a living ex-president.

If you want to find out about a man go to a bank teller instead of a fortune teller.

Almost everything has been suggested except licensing saloons to get money to fight bootleggers.

Another tragedy of the World Was was that it made an author of Arthur Guy Empey.

A Collinwood young lady had terrible experience the other evening. She forgot her steady was bow-legged and when she went to sit on his knees she fell through and nearly broke her neck.

All hands on deck, said the boarder as the landlady knocked at the door inquiring if card playing was in progress.

Might as Well Mrs. VanSwamp: William,

dear, as you have another chill coming on, will you kindly hold the baby's rattle in your hand? It amuses the sweet precious so much.

Other Half: You did. It started to strike eleven and I stopped it, so's not to waken you.

The character of a man, says Mrs. A. Grigas, depends upon whether he has good friends or bad ones.

Wife: Didn't I hear the clock strike two as you came in last night?

BALSAS už COOLIDGE YRA BALSAS UŽ GEROVĘ

Republikonų partija visada stovėjo už apsaugą ir teisingumą industrijai ir darbui.

Išrinkimas Calvin Coolidge prezidentu reiškia jog industrija vėl eis gerai ir plėtosis ir kad darbo klesos nesusidurs su bedarbe.

Abelios savaitinės algos darbininkų visose šalyse yra toli mažesnės negu Suvenyose Valstijose. Darbo valandos savaitėje yra mažesnės čia Amerikoje negu kokioje kitoje šalyje.

Šionai bedarbių yra toli mažiau negu kitur. Jokie kiti žmonės pasaulyje neturi tiek laisvės ir patogumų gyvenime ir progų kokias turi Amerikos žmonės šiandien.

Leiskit industrijos ratams sukstis! Balsuokit už rimtą ir saugią valdžią, geresnį biznį ir užtikrintus darbus!

Balsuokit už Coolidge ant Prezidento
Republican Executive Committee,
A. J. HIRSTIUS, Chairman.

DRY CLEANING

Išvalom, Sutaishom Visokias Drapanas, Sudedam Naujus Pamušalus. Darbas Pilnai Atsakantis. Tesingos Patarnavimas. Paimam iš namų. Telef. Randolph 7906

★ **ROSEDALE DRY CLEANING CO.** ★
6702 SUPERIOR AVE. C. F. Petrakis, Savin.

Better than a Mustard Plaster

Nuo Kosulių ir Persalimų, Galvos Skausdėjimų, Neuralgijos, Reumatizmo ir Visų Skausmų ir Gėlimų. VIŠOŠE VAISTINIOJE 35c and 65c, jars and tubes Hospital size, \$3.00

Tavo Pareiga Jais Rupintis.

Mati kudiškai negali niekumui sau pagelbėti? Kuomet jį viduriai užkietėja, jie nežino kas jiems kenkia. Tai yra reikšmas jų motinos! Prilaukkit juos rūpestingai. Pridaokit, kad jį viduriai veikti kiekvieną dieną. Ir jei apsirūkėte nors mažiausiu vidurių užkietėjimas, duokite jiems Bambino—Kudikių Geriausį Draugą. Kudikiui mėgsta jį. Jie net prado daugias. Jis veikia greitai, lengvai, tikrai. Bonka 35c, aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

BALSUOKIT Už Teisdarį (Judge) GEORGE P. BAER

į Common Pleas Court ant šešių metų laiko.

Jis dabar yra teisėju tame pat teisme jau daug metų ir yra atsižymėjęs savo teisingais ir prielankiais publikai darbais. Jis myli Lietuvius ir visados juos nelaimėje užstoja. Tat nepamirškite atiduoti savo balsą už šį teisingą žmogų laike balsavimų Lapkr. 4 d.

BALSUOKIT Už Teisdarį (Judge) SAMUEL H. SILBERT

į Common Pleas Court Dviems Metams Laiko.

Jis teisingai tarnauja publikai jau ilgus metus budamas teisėju, ir yra pilnai tinkamas teisėju į "Common Pleas Court Judge". Jis yra gimęs Lietuvoje ir visados Lietuviams prielankus. Nepamirškite balsuoti už Samuel H. Silbert ateinančiuose rinkimuose Lapkr. 4 d.

National Cash Registers
Nauji ir Vartoti — Visokių mieri — Parsiduoda Mažais Imokėjimais. — Propect 2650 — 1314 Huron Road.

LIETUVISKA MAUDYNĖ
Geriausia vieta Clevelande — aprūpintas ir miltas duodama tik už 25c — 921 ST. CLAIR AVE., arti E. 9th St.

opsiduto metalo. Juo kožnas (žiaugsis, ir jį didžiulius. Jis vertas daug daugiau.

NESISK PINIGŲ. Tik prisiųsk numus savo vardą ir adresą. Mes apmokam pasistūti. Užmokėkit tik \$6.35 pactoriui kada atneš. Pinigus grąžinsim jeigu nepatiks.

BARGAIN JEWELRY CO. Dep. 260 233 William St. New York City.

! pražuves

Daugelis pirmųjų išpužiu dažnai esti sugadinama koki nors mažu iš pazuos daiktu.

TAI yra piuku jeigu gali taip padaryt, jog kitiems patiktum. O vienok, dažnai koks mažas dalikas gali neleisti jums eiti pirm.

Pavyzdžiui, jeigu žmogaus dantis yra nesvarus, tai jį nūroms ar nenoroms turėsite ta kaip užmetima tam žmogui. O tuo tarpu gal-būt toks pat užmetimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantu tepalas, valo dantis nauju būdu. Musu chemikai pagaliai surado sustata kura išlieto įveikia nedraskydamos dantu emalį — tas sunkus uždavinis pagaliai tapo išrietas.

Didelė tuba Listerine dantu tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekorių. Lambert Pharmacol Co., Saint Louis, U. S. A.

ANTANAS BARTKUS

Artistas Lietuvis Fotografas. Pranešu Clevelando Lietuvių visuomenei jog šiūni tarpū žymiai numažinau kainas už įvairias fotografijas, todėl atleikit nusitrukti—pasinaudokit šia proga. Musų padidintoj studijoj fotografijų traukimas yra labai patogus ir didelės grupės, draugijoms ir teatrų lošėjams.

1197 East 79th Street

ŽAIZDOS ANT KOJŲ

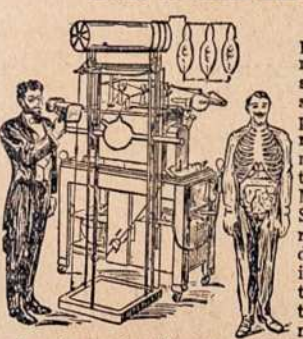
Ši motis yra iš žolių balzamų, ir yra vartojama visokiuose netikėtuose atsitikimuose. Gydo užsisėjusias žaizdas ir apdraskymus. Nekartą mažas susižeidimas lieka pavojinga žaizda ir platinasi delto kad nebūvo po ranka tokio vaisto. Žolių balzamų motis yra gera susižeidus, įsiplėvus, apsiūtinus, apdegus, nušalus, visose dalyse kuno ir visokiuose išsiskimuose odos. Ji atstoja viena kitas motis, ir nėra geresnės moties del užsisėjusiu žaizdu, vočių ir išbėrimų. Ištraukia karštį iš užsikrėtusių kuno dalių. Nevartok jokių gyduolių nei nuodijantių daiktų, tik vien iš žolių padirbtą motį. Rašykite prisigadami 2c stampą.

J. F. RICHARD

131 Walnut St. Holyoke, Mass.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

Eikite pas tikrą Specialistą, o ne prie kokių Aėslavintų daktarų. Tikras Specialistas arba profesorius nesiklausinė kokia liga sergi ir kur skauda. Jisai pata ta jums paaišys, po išgaminavimo. Daugybė daktarų užta negalėjo jus pagdyti kad jie neturėjo užtektinai apsipazinimo ir patyrimo bei neįrado jų tikros ligos. Mano aparatas Radio-Scope-Raggi-X Spindulių Roentgeno ir pilnas Bakteriologikas egzaminavimas kraujo atidengs man tikrą jūsų ligos priešiną ir jeigu aš palinau jus gydyti, jums tuoj sugrįž senoji jūsų sveikata ir tvirtybė. Jeigu turite nusilpnėjusias nervus ir kenčiate nuo užnuodijimo kraujo, turite ištubtus veidus, pučkus ant viso kuno ir burnos, žaizdas užsisėjusias kojose — negalėsite ilgiau laiko ir neįkreikit pinigų, tuojau atleikit pas mane, o aš po ištyrinėjimo tikrai pasakyti ar jūsų liga yra jau neišgydoma, ir ta padarysiu sąsiningai. Egzaminavimas ir patarimai dovani, jeigu atnešit šį apgarsinimą.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

10406 Euclid Av. Kambas E. 105th St. Cleveland
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.
Ofiso valandos: Nuo 10 ryto iki 4 — nuo 6 iki 8 vakara.
Nedėdieniais nuo 10 iki 1.

UNCLE WIGGILY'S TRICKS

Mr. I. Knowlitt

That man doesn't stop for breath!

By Thornton Fisher

PO LIETUVĄ PASIDAIRIUS

Veda LEONAS ŽURAUSKAS

Kiek Lietuvoje yra mokančių skaityti ir rašyti. Pagal "L. U." paduodamų žinių, gyventojų surašymo daviniais remiantis, iš bendro Lietuvos gyventojų skaičiaus siekiančio 2,028,971 žmonių, mokančių skaityti ir rašyti yra 1,333,821 žm. (549,793 vyrai ir 584,028 moteris) arba 55.9 nuos. Mokančių tikrai skaityti yra 421,392 žm. (132,147 vyrai ir 289,245 moteris) arba 20.8 nuos. visų gyventojų. Išskyrus pastaruosius, nušimtis mokančių ne tik skaityti bet ir rašyti bus lygus 35.1.

Iš 1,726,037 kaimų gyventojų mokančių skaityti-rašyti yra 940,406 žm. arba 54.4 nuos., o mokančių tik skaityti 400,449 žm. arba 23.2 nuos. visų kaimiečių.

Miestuose yra 193,415 žmonių mokančių skaityti-rašyti, kas sudaro 63.8 nuos. bendro miesto gyventojų skaičių, iš jų mokančių tik skaityti yra 20,943 žm., t. y. 6.9 nuos.

Mokslu amžiaus 7—13 metų vaikų mokančių skaityti ir rašyti yra 140,094 (26,201 miestuose ir 113,893 kaimuose), kas sudaro 96.8 nuos. bendro mokslo amžiaus vaikų skaičiaus, iš jų mokančių tik skaityti yra 34,530 arba 11.6 nuos.

Automobiliai. Neseniai Žemės Bankas pirkęs užsienyje automobilių už 26,000 litų. Tai buvus beveik pirmą Banko operaciją.

Susisiekimo Ministeris. Šližys taip pat pirmą naują automobilį, tik daug brangesnį — net už 40,000 litų.

Nepatenkintas esąs turimu automobiliu ir Žemės ūkio Ministeris Kun. Krupavičius. Šako žadama ir jam pirkti automobilis už 50,000 litų.

Klaipėdos gyventojų suskaičymas. Gruodžio 1 d. rengiama visuotinis Klaipėdos krašto gyventojų suskaičymas, kartu su pramonės įmonių surašinėjimu. Paskutinis gyventojų suskaičymas įvyko 1910 metais 1 d. gruodžio. Delto yra būtina reikalinga suskaičymą vėl kartą

praveisti kad būtų turima tikslų žinių apie dabartinę tikrą gyventojų sudėtį.

Lietuvių mokyklos Vilniaus krašte. Lietuviškų mokyklų perkiojimas Vilniaus krašte eina po senovei. Nors jau keli mėnesiai kaip "Rytas" padavė pranešimus leisti gyvoti šiais metais Lietuvių pradžios mokykloms, bet atsakymo iki šiol ne-gauta. Inspektoriai siuntinėja pas kuratorius, o kuratorius pas inspektorių ir nei vienas nei kiti tikro atsakymo neduoda. Tuo tarpu, negalint veikti Lietuviškoms mokykloms, į tas vietas siunčiama Lenkų mokytojai, kurie varu varo Lietuvių vaikus lankyti Lenkiškias mokyklas, o nepaklusnys tėvai baudžiama didžiausiomis pinigėmis baudomis.

Lietuvių gimnazijų padėtis taip pat begalo sunki. Jokių pašalpų iš valdžios jos negauna. Perna baigusių gimnazijas nepriima į joki Lenkijos universitetą. Nuo šių metų Lenkų valdžia atsisakė atidėti kariuomenės stojimą Lietuvių gimnazijas lankantiems moksleiviams.

Tuo tarpu nepriklausomoje Lietuvoje Lenkiškos mokyklos gyvuoja laisviausia. valdžios pinigais laikomos. Musų Lenkams, nors jie būnija apie jų skriaudimą, nei sapnuote neprisipažnuoja tokios sunkenybės kokių tenka perkėti Vilniaus krašto Lietuviams.

"Lietuva" praneša kad spalio 13 d. apsilankė redakcijoje Dr. J. Basanavičius. Užsiminus tarp ko kita apie jo sveikatą, tautos atgimimo tėvas pasisakė atgulsis dviem savaitėm į karo ligoninę Kaune: kojos esančios pailpusios. Spalio 14 d. Dr. Basanavičius jau buvo ligoninėje. Linkime kuoveikiausia pasveikinti.

DR. FRANK F. HAPPY DENTISTAS

Visas darbas garantuojamas. Beskausmis traukimas. atdara nuo 2 po pietų iki 8 vak. Nedėdieniais nuo 10 iki 12. VILS PAKELCIO VAISTINĖS Kampos E. 29t St. ir St. Clair.

Radviliškis

Radviliškio Gelžkelio Progimnazija. Ši gimnazija gali didžiulis savo labai "mokslingu" mokytoju, kuris budamas net šio mokslo dalykų mokytojas nešmoko dar gerai Lietuvių kalbos, o kalba darytu Lietuvių-Rusų žargonu. Kaslink jo "mokinimo" nėra nei ką kalbėti, nes jis nekrepia domės į mokslo, bet tik užsiima mokinių intrigavimu, ar tiesiog žudymu. Nes budamas labai žiauraus būdo, tiesiog laukinio barbaro, tik ir įjiesko priežasčių kad prie kurio prisikabinti, o tuomet tai jau mokiniui pražutis, nes niekas čia nepažiūrės ar mokinis kaltas ar ne, bet gauna sumazintą elgimąsi, o kartais net iki pašalinimo daveda. Bet dar to neužtenka, tenka dar mokiniui kentėti per visus mokslo metus gaunant neteisingus mokslo pažymius, ir tt. Aš čia tiesiog nesusprantu delko miega Tėvų Komitetas ir bendrai visuomenė, kodėl jie nesusipina savo vaikų likimu, ir nepasistengia surasti galimybes pašalinimui tokio mokytojo. Kl. Lap.

Mažtynės. Rugs. 19 d., ties B. Keselio alude, turgavietės aikštėje, įvyko kruvinos muštynės tarpe įsitraukusių vyrų. Iš viso to pasekmės buvo tokios: du iš mušėjų nuėjo be dantų, o trečias praskelta galva. Visa kaltė čia krinta ant Radviliškio policijos: vienu dalyku, tai kodėl ji nepasistengia suvaldyti mušėjų, nes Radviliškyje tokių muštynių pasitaiko veik kasdiena ir del tos pačios priežasties. Antras dalykas, kodėl gi aludėse piliečiai gali gauti kiek tik nori degtinės, juk tas yra griežtai draudžiama, o vienok musų tvarkdariai to "nežino"

ir niekuomet nedaro kratų slaptuose traktieriuose, net ir domės į tai nekrepia. Kl. L. Piktinas pašto valdininkų elgimasi. Patirta jog nekuriu Radviliškio pašto valdininkai (turbut panelės) cenzuroja siunčiamas laikraščius redakcijoms korespondencijas. Cenzuroja tai cenzuroja, bet to dar negana, kartais ir sunaikina korespondencijas (žinoma jiems netinkančias, o gal ir juos liečiančias). O jei to negali tai tuomet tyčia parašo kad esą reikalinga damokėti. Tokiu būdu redakcijoms tenka primokėti nereikalingus pinigus. Jei jau toliau panašūs dalykai pasikartos bus imtasi griežtų priemonių cenzorius suvaldyti. Klevo Lapas.

Telšiai

(žinutė iš Krašto Mokslo.)

Telšių miestas randasi viduryje žemaitijos. Tai yra garšus žemaičių miestas. Yra rašto žinių kad Telšiai jau buvę miestas XIV amžiuje. Apie Telšius eina daugybės padavimų.

—Itališki Akordeonai— Mes išdirbam ir importuojam visokius pirmos klasės rankų darbo ITALIŠKUS AKORDEONUS

geriausius pasaulyje. Dešimtis metų garantuoti. Mūsų kainos žemesnės negu kitų išdirbėjų. Dykai pamokini-mai groti pirkėjams. Reikalauk katalogo DYKAL. (13)

RUATA SERENELLI & CO. 817 Blue Island Av. Dept. 19, Chicago, Ill.

Auksinis Kontestas

\$600.00 DOVANŲ! \$600.00 DOVANŲ!

Didžiausia gigantiska "SANDAROS" užrašinėjimo kampanija. Proga Vyrams, Moterims, Vaikams ir Merginoms laimėti didelės dovanas. Kiekvienas Lietuvos ir Lietuvaistik stokit į AUKSINIO KONTESTO Vajų! Pradėkit lenktynes anksti. Visi norint dalyvauti AUKSINIAME KONTESTE užsiregistruokit SANDAROS Administracijoje dabar.

Apart Dovanų bus Atlyginimas

Apart didelių dovanų AUKSINIO KONTESTO Lenktynėse bus duodama tam tikras nuosimtis Komiso kaip atlyginimas. Kiekvienas šiame konteste vajų nieko nepralaimi, bet viską laimi.

Tėmykite Skelbimus, Skaitykit "Sandarą"

Visi įdomiausi AUKSINIO KONTESTO skelbimai "SANDARĄ" kur gausite visas informacijas reikale AUKSINIO KONTESTO. Visais reikalingais nurodymais ar laiškais kreipkitės skelbimų adre:

"SANDARA"

327 E. Street

So. Botson, Mass.

Pradėjimas

Automobilių išdirbėjai žinojo ir suprato kad sunkiausias dalykas yra tai pradėjimas automobilii važiuoti, tai-gi pirmasis greitumas turi tris sykius daugiau spēkos negu trečias greitumas, nes pradėjimas važinavimo — arba pradėjimas sukimo — yra sunkiausias dalykas.

Tas pat yra su mumis, kada reikia kas pradėti bura sunkiausia \$100,000.00 ant 5% atneš jums ineigų po \$5,000.00 ant metu, kas patvirtina jog sykį pradėjus pas-kui jau bura lengva.

Biskelis spēkos dabar — biskelis pasiryžimo pagelbės jums pradėti taupyti kas gal reiks jums finansinę nepri-klauomybę vėlesniais gyvenimo metais.

Fasirinkit mūsų įstaiga kaip savo taupymo vietą — ji yra po Ohio Valstijos priežiūra, kuri daro viską kas ga-lima apsaugojimui jūsų pinigų visu laiku. Mes mokame 5% — kas yra 25 nuosimčiai daugiau negu 4% — ir mes ypatingai rupinames jūsu pasisekimu ir mūsų viršininkai noriai visados patars jums bile reikalauose kuriais jūs norėtumte su jais pasitarti.

Mes didžiuijames dideliu skaičium savo depozitorių. Pradėkit dėti pinigus pas mus ir gaukit 5%.

SAUGUMAS PLUS 5% REISKIA ATEITIES PASISEKIMUS JUMS. SUSTOKIT RUPIN. SI APIE ATEITI ATSIDARĘ TAUPYMO SĄSKAITĄ CIONAL.

THE A B SAVINGS & LOAN CO.

3354 Superior Avenue

liau sugalvojo tartis su praga-ro dievais kad jie padėtų jam. Dievai sutinka, bet ir tai nieko negali padaryti, negali įveikti Vokiečių per jų daugybę. Daug Vokiečių išžudė, daug suėmė, bet visų neišnaikino kad ir ka-žin kaip stengėsi.

Džiugas ne tikai kovojo su Vokiečiais, bet ir puošė ir tur-tino šalį. Jis iškasė Masčio eže-rą ir prie jo penkiose kalvose įkūrė Telšių miestą. Džiugas žinojo tą valandą kada mirs, todėl tris kilometrai nuo Telšių, apie Alsėdžius, susipylė kalną ir

liepė jame jį palaidoti kai mir-sias. Tas kalnas ir šiandieną tebėstovis ir vadinasi Džiugo Kalnu. Lun-is Juozas.

Complete in Itself

Aštrina skustuvą pačioje rankenoj be išėmimo jo. Greitai Patogiai. Lengva išvalyti. Pilnas setas skustuvus, su diržu ir ek-s-tra asmenim, \$1 ir augš.

Valet Auto-Strip Razor

G. W. KLOPPER, O. D. OPTOMETRAS

Egzaminuoja ir gydo akis priakaria aki-nius. Valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo Viršuj Vaistinės. 2 iki 8 vakare. Kamp. E. 79th St. ir St. Clair.

A. L. Glaser

ADVOKATAS IR TEISIŲ PATARĖJAS

padarė natvarkyma pasimatyti su savo klientais ir tais kuriems reikia legalio patarnavimo ir pa-tarimo, ofise pas

GEORGE KAUPA & CO. 6663 St. Clair Ave.

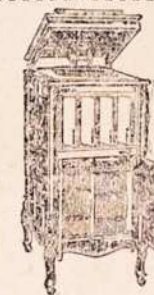
Kas Antradienis ir Trečiadienis vakaras nuo 7 iki 9 val.

GEORGE W. LEDDON

: ADVOKATAS :

The A. B. Savings & Loan Co. Bldg. 3354 SUPERIOR AVENUE

Telefonas Prospect 2825. Namų Tel. Glen. 423-2.

Lietuviški Rekordai GRAFAFONAI Namų Rakandai

Ziema ateina — rupinkites apie pečius — ir eikit jų apžiūrėti ir pasiteirauti apie kainas pas mus. Mes turime daugiausia įvairių pečių virtuvei ir kambariams, gazonių ir anglinių.

Puikiausie rakandai už prieinamas kainas galima rasti tik mūsų krautuvėj.

Taipgi turim puikiausią Lietuviškų dainų ir muzikos ir kitokių rekordų — ateikit pas mus pasirinkti.

Kituose miestuose pristatom Rekordus per pašta. Rašyk

Cleveland Furniture Co.

6412 Superior Avenue

M. Sacevičius

G. Zidonis.

LIETUVIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Pirmiau buvo ant St. CLAIR AVE., netoli E. 79th St. dabar persikėlė į naują gražią vietą ir yra pripildyta geriausių prekių pardavinėjamų už numazintas kai-nas. Visus savo senus ir naujus kostumerius prašau atsilankyti ir pasipirkti kas yra reikalinga — nau-jausios mados vyrišų ir vaikų aprėdai. Visus Lie-tuvius prašau atsilankyti į mano krautuvę. Aš kal-bu Lietuviškai. (45)

GORDON PARK HABERDASHERY

924 EAST 79TH STREET (arti St. Clair Ave.)

Prospect 2420

Central 1766

THE F. W. ZIMMERMAN CO.

Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir staty-tojai bankinių šėpų ir mašinerių. Rakandus pa-kuojam, išleidžiam ir sukraunam.

3400 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio.

Naktimis ir Rytinėiais

Turkit Tyras, Sveikas Akis

Jei jos Pavargę, arba Prisinešę

naudokit Murine tankiai. Atgaivina, ramina, Geras Vaikam ir Suaugusiems

Parsiduoda visose vaistinėse.

Rašyk knygeles iš

Murine Eye Remedy Co., 9 East Ohio St., Chicago

Dr. A. A. Ivinskis

CHIROPRAKTIKAS

1172 E. 79th Street Cleveland, Ohio.

CHIROPRAKTIKA — DIDŽIAUSIAS PASAULIO SVEIKATOS MOKSLAS

Prašalina ligos priežastis—paskui natūrališkai atgryžtat į sveikatą.

Ar turit Skilvio, Plaučių, Širdies, Inkstų, Vidurių ar Kepenų ligą?

Ar turit Reumatizmą, Katarą, Dusulį, Goitrą, Paralyžį, Epilepsiją, Nereguliari Dusavimą, Vidurių Užkietėjimą, Apendicitą, Nerviskumą, Nemigę, Raudongysles, nuolatinį Galvos skaudėjimą? — Chiropraktika yra vienatinis mokslas kuris gali pašalinti tų ligų priežastis.

Ar turit nesmagumo su Akimis, Ausimis, Nosia ar Gerkle? Jeigu esat apakę ar apkurtę per daug metų, arba visai nustoję balso, nenu-stokit vilties, bet pasiteiraukit apie Chiropraktiką.

Ar turit moteriškas ligas arba bent kokias Lytiškas negeroves? Nesidrovėkit ir nesibijokit, viskas bus užlaikyta slapytbėje, o pasek-mės stebtinis. Pabandykit Chiropraktiką.

Gal turit sustingusius Šanarius rankų ar kojų ir negalit jų natu-ra-liškai naudoti. Chiropraktikos sistema tą atitaisys.

Mano metodo ne stimuliuoja, bet pašalina pačią ligos priežastį, tokiu būdu leidžia gamtai pačiai atlikti atitaisymo darbą. Sveikata yra didžiausia laimė kokią tik mes galime turėti.

Manimi galit pilnai pasitikėti. Aš esu praktikavęs prie ligonių per dešimtis metų žymiausiuose Clevelando ligonbučiuose: du metu La-keside Hospital, tris metus Mount Sinai Hospital, ir penkis metus St. Vincent Charity Hospital.

Ant pašaukimo pribunu į namus pas ligonius.

Ofiso telefonas Penn. 1321
Rezidencijos telefonas Garf. 5772-J
Ofiso valandos: 10—12 ryte; 2—5 po pietų; 6:30—8:30 v.

Kas Girdēt Clevelande-Apielinkėse

Telefonas Prospect 2825. Ofisas atdaras vakarais iki 9 val.

PRANEŠIMAS BAL-SUOJANTIEMS CLEVELANDE

Turim už garbę pranešti visiems kurie esat Amerikos piliečiai ir galit balsuoti Lapkričio 4 d., balsuokit už sekančius kandidatus ant teisėjų, kurie yra Lietuviams geriausia žinomi: George P. Baer, 6 metų term. Samuel E. Gramer 6 metų term. Frank C. Phillips 6 metų term. Dan B. Cull 6 metų term. A. J. Pearson 6 metų term. A. G. Newcomb 2 metų term.

Šitie viršminėti teisėjai yra tinkamiausi užėjimui teismo vietų Cuyahoga apskrityje ir jie yra užtvirtinti ir remiasi geriausių organizacijų visame Clevelande. Už juos gali balsuoti visų partijų žmonės be skirtumo, nes jų balotas bus vienodas.

Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas Clevelande Komisija:

Adv. V. J. Pughieris, S. Janusaitis, V. Jakubėnas, A. Zukas, V. Janusaitis, A. Višniauskas.

JOSEPH F. SAWICKI

Yra kandidatu naujiems rinkimams ant Apskričio Teisėjo dviejų metų terminui. Lietuviams prieinamas teisėjas, už kurį viršuje pasirašę patariame balsuoti.

Stanton ant Prosekutoriaus

Edward C. Stanton, dabartinis apskrities prosekutorius yra narsus žmogus ir darbistas, kuris neduoda ramybės nei vienam prasikaltėjui iki nepatrukia į atsakomybės. Geresnio Lietuvos neris balsavimui.

Klubo prakaibos. Spalių 27 d., ponedėlio vakare, Liet. Am. Piliiečių Klubas turėjo surengeš politiškas prakalbas. Kalbėjo savi ir sveiktinaiški advokatai ir teisėjai, kandidatai šiuose rinkimuose. Publikos atsilankę gana daug pagal tokių prakalbų.

Visi Lietuviai piliiečiai kurie esat užsiregistravę neapleiskit balsavimui sekančią antradienį — lapkričio 4 d.

T. M. D. 20 Kp. Vakaras

Nedėlio, spalio 26 d., Lietuvos saleje T.M.D. 20-ta kuopa turėjo surengeš perstatymą — tragedija iš dienų kovos už Lietuvos spaudą, "Atgimimas". Po perstatymo buvo balias.

Lošimas prasidėjo 5 val. ir baigėsi 8 val. Veikiančios ypatos buvo sekančios: Kuniga — F. J. Ziuris; Ona (Jo broduktė) — Jule M. Baltrukoniute; Karklis (knygnevis) — M. Vaitekunas; Kazys (Onos mylimasis) — A. Lapė; Juozas (viliugis senberins) — J. V. Mitchellis; Šeimininkė — A. Grigienė; Bernas — J. Polteris; Žandaras — J. Norvilas. Senukas — J. Marozas.

Iš pirmųjų rulių geriausia atlikta Onos, Kunigo, Karklaus, Juozo. Kazio rolė turėjo būti geriausia vaidinama negu dabar atvaizdinta, nors meiliškos dalis išėjo gerai. Senuko rolė nepasisekė gerai todėl kad lošėjas nemokėjo savo roles. Veik nuobodžia padarė tą sceną kur turėjo būti parodyta kas naujo.

P-lė Baltrukoniute ypat užsitarauja pagrimo už savo roles atlikimą, kuri kaip visada taip ir dabar vaizdino atsakančiai ir tiko tai rolei — pabuti meilute jauno moksleivio, nors neilgai. Iš antraeilių rulių visos gerai išėjo: Šeimininkė lošė labai aiškiai ir atitinkamai; Bernas irgi parodė narsumą kur reikia; o žandaras pilno Ruso burlioko tiko gražiai publikoje atrodė. Publikos buvo apie 300, ir užsilaukė gana ramiai. Šį sykį pertraukos scenų mainymams buvo pažymėtina trumpos, kas taipgi publikai patiko. Nors iš klebonijos reikėjo parengt darželis, iš darželio kaimo namas, ir paskui vėl darželis, bet tos permainos pasirodė labai greitais. Reikėtų visiems lošėjams tą įvesti.

Scena buvo popuošta labai atsakančiai kaip klebonija taip ir darželis, nors trukumų buvo su kaimo stuba.

Ypatos buvo išrengta atsakančiai ir kožna tiko savo rolei. Solo.

Vyčių Perstatymas

Liet. Vyčių 25-ta kuopa nedėlio statė scenoje "Keistutį". Istoriką dramą. Ju lošimas atsibuvo Germania salej, ant E. 55-tos gatvės, kur vyčiai tikėjosi padaryt stebuklus: sutraukt vyčius Clevelandą, bet ten buvo tik 300 ar kiek daugiau publikos, o kadangi "Keistutį" pasistatyt dikčiai kainuoja, jie dabar nusiderinėja net nuo spausdintuvinko už plakatus, sako, nekas būtų užmokėti kad būtų iš ko....

Kurie kam už akių užlindo su lošimu nežinia. Kadangi paprastai visi lošimai buna Lietuvių saleje, TMD. 20-ta kuopa radus tą dieną neužimtą rengė Lietuviškoje saleje, o turbūt jau tuo tarpu vyčiai, niekam nieko nesakę ruošėsi statyti Vokietijų saleje. Buves.

Chicago Opera Co. aplankys vėl Clevelandą vasaryje po naujų metų. Bus čia tris dienas. Toj operoj dainuoja ir dalyvaus Clevelando perstatymuose Saliapinas, Mary Garden, Rosa Raisa, Elsa Genter-Fischer, Olga Porrai, Cyrena Van Gordon, Charles Hackett, Giacomo Rimini, Josef Schwartz, Forrest Lamont, Virgile Lazzari, Aleksandras Kipnis ir Desire Defre-re.

Chicago Opera Co. aplankys vėl Clevelandą vasaryje po naujų metų. Bus čia tris dienas. Toj operoj dainuoja ir dalyvaus Clevelando perstatymuose Saliapinas, Mary Garden, Rosa Raisa, Elsa Genter-Fischer, Olga Porrai, Cyrena Van Gordon, Charles Hackett, Giacomo Rimini, Josef Schwartz, Forrest Lamont, Virgile Lazzari, Aleksandras Kipnis ir Desire Defre-re.

Gavo

Pinigus Lietuvoj siustus giminių iš Amerikos per "Dirvos" Agenturą šios ypatos Kreipkitės vėl:

Alfonasas Pervazas 14.100
Dominikas Jurgienis 50
Jonas Lorenca 150
Juozas Puskunigis 700
Antanas Jakimavičius 250
Antanas Reskevičia 100
Antanas Stanislovaits 300
Antanas Višniauskas 50
Ona Bartasienė 50

"Dirvos" Agentura

3352 SUPERIOR AVE.

Sugauta du žmogžudžiai. Nedėlio ir ponedėlio sugauta pora žmogžudžių kurie virš savaitė laiko atgal buvo nušove policistą. Vienas jų, kuris šovė, yra Lenkas, Laskowski, vadinesi Joe Prymas. Antras vadinasi Holt. Holt sugautas kitoje valstijoje, o Prymas buvo visu laiku Clevelande. Abu yra apie 24 m. amžiaus. Prymas pajutes kad jo draugas pagautas, norėjo nusinuodyt, ar apsinuodyt kad patekt į ligonbutį ir pasileist iš policijos pinklų. Bet vietoj pašaukt ligonvežimį, namiškai pašaukė policiją, nieko nežinodami, ir vežant jį vienas policistas pažino. Abu laukia teismo.

John W. Davis, Demokratų kandidatas ant prezidento, lankėsi Clevelande spalio 23 d. su savo agitacine prakalba. Lapkričio 1 ar 2 d. aplanko Clevelanda La Follette. Fisher Body Co. dirbtuvė atleido iš darbo spalio 29 d. net 500 darbininku ant poros mėnesių laiko. Sako būs atleista ir daugiau.

Dayton, O. — Netoli čia priemiestyje dinamito ir gazolino eksplozija suardė 18 namų ir sužeidė keliolika žmonių. Beveik visų priemiesčio namų langų stiklai išbūrėjo.

Urbana, O. — Tulas 49 metų amžiaus vyras, kurs nužudė pirmą savo pačią ir buvo nuteistas visam amžiui kalėti ir paskui paleistas, dabar nuteistas mirtimi už nužudymą antros savo pačios.

Lerain, O. — Keturi vaikai, kurių seniausias buvo 8 m. amžiaus, užmušti ir 19 kitų vaikų tarpe 6 ir 8 metų amžiaus sužeista kada, ant buso vežusio juos į mokyklą užlėkė elektriškas tramvajus važiuojant per rėles.

Wooster, O. — Tula 21 m. amžiaus motina nutroškino savo dviejų savičių kūdikį už tai kad po kuklikio gimimo jos vyras jai prikašiojęs jog jis nesąs to kuklikio tėvu. Motina areštuota ir tardoma.

Columbus, O., valstijos kriminalistų kalėjime šiuo tarpu randasi aštuoni nuteisti mirtin vyrai. Daugiausia yra jauno amžiaus žmogžudžiai.

PAJIESKOMA Antanas Čiapas. Amerikon atvyko 1903 m. iš Viekiškių v. Šiaulių ap. Iki 1914 m. gyveno Silver Creek, Pa. Jo paties prašome atsiskauti arba kas turi apie jį kokių informacijų pranešti

Lietuvių Biurui Foreign Language Inf. Service 119 W. 41 St. New York City.

Išrinkit Bešališkus Teisejus

Zemiau pasirašę, praktikuojanti nariai The Cleveland Bar Association (Advokatų Draugijos), nori atkreipti savo draugų atidą į tą faktą kad tie kandidatai stovi gerai su The Cleveland Bar Association jos pastangose palaikyt mūsų Common Pleas Court (Teismą) GERIAUSIU TARDYMU TEISMU AMERIKOJE — vieta kur kiekvienas žmogus, nežiurint jo kilmės ir rasės, spalvos ar religijos, gaus teisingą išsprendimą ir atsakančią jo reikalų tardymą. Tas galima padaryti renkant Teisėjus mūsų Common Pleas Teisman kurie pasižymėjo tokiu rekordu.

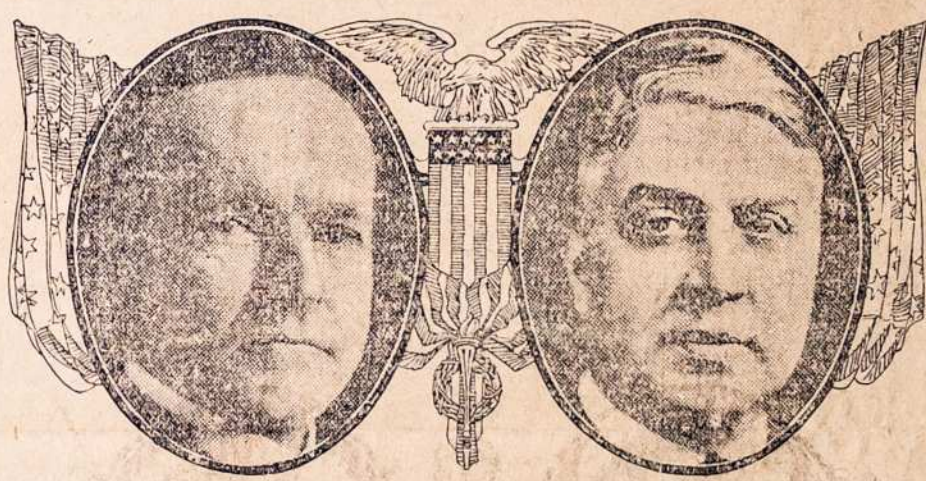
TEISEJŲ TIKIETAS	
COMMON PLEAS COURT	
Sešių metų terminui	
Balsuot už keturis	
x	George P. Baer
x	Samuel E. Kramer
x	A. J. Pearson
x	Frank C. Phillips
Sešių metų terminui	
Balsuot už vieną	
x	Dan B. Cull
Keturių metų terminui	
Balsuot už tris	
x	Carl V. Weygandt
Dviejų metų terminui	
Balsuot už tris	
x	Walter McMahon
x	A. G. Newcomb
x	James B. Ruhl

Jie yra ant Išrinkto Lakšto Citizens League ir Patvirtinti Republikonų ir Demokratų Ekzekutyvų Komitetų ir Cleveland Bar Association.

ISSIKIRPK IR ATSINEŠK!

Šie kandidatai yra mūsų kandidatai ir mes raginame savo draugus daryt viską galimo kad jie būtų išrinkti Lapkričio 4 d., 1924 m.

Wm. H. Boyd, Chairman,
Harry F. Payer
S. V. McMahon
D. R. Wilkin
Samuel Horwitz
John A. Cline
C. D. Friebolin
Jos. N. Ackerman
Committee

CALVIN COOLIDGE FOR PRESIDENT

HARRY L. DAVIS FOR GOVERNOR

REPUBLIKONAI PARINKO YPATAS SAVO VADAIS SU

Grynu Pobudžiu ir Sveiku Sprendimų

Užtikrindami Ekonomiją, Atsakantumą ir Prakilnumą Valstybėje ir Valstijoje

COOLIDGE ant Prezidento
DAVIS ant Gubernatoriaus
DAWES ant Vice-Prezidento

Atsieikimai—pasekmės—ne prižadai ar pasiteisinimai reikalaujama iš žmonių laikantių aukštas valdiškas vietas. Geros valdžios reikalai reikalauja gerų žmonių kurie turi galimybę ir išmintį svarstant valdiškus reikalus, vyrai kurie susilaikė nuo mažų dalykų ir paprastų pavydų. Balsuotojai kurie svarsto apie tinkamumą savo kandidatų reikalauja teisingu ir atsakančių tarhų.

Rekordas Calvin Coolidge valstybėje yra prilyginamas ir Harry L. Davis rekordui Valstijoje.

KELETAS DALYKŲ KĄ HARRY L. DAVIE PIRMA ATSIEKĖ

STIPRUS VALSTIJOS TIKIETAS

Ant Lieutenant Governor Charles H. Lewis
Ant Secretary of State Thad H. Brown
Ant Auditor of State Joseph T. Tracy
Ant State Treasurer Harry S. Day
Ant Attorney General C. C. Crabbe
Ant Teisėjų Supreme Court James E. Robinson Reynolds R. Kinkade

1 nukirto valstijos taksus po \$12,000,000.00 metuose drąsiai panaikindamas Valstijos taksų pareigą, tuomi sutapudamas milžinišką sumą pinigų Ohio valstijos žmonėms kas metai.
2 pabaigęs savo tarnystę padavė savo įpėdiniui milžinišką pinigų balansą iš \$20,000,000, ko niekad Ohio istorijoje nebuvo; ir taip atsitiko nežiurint deficitų kokie liko nuo priesmės administracijos.
3 Pergalėdamas didelį priešinimąsi, pastatė pirmą Ohio valstijoje valdžios tvarką ant bizniškų pamatų, panaikindamas šimtus bereikalingų darbininkų ir išnaikindamas atvojimą po kuriuo visuomenės pinigai praitytę eidavo ant nieko.
4 Ivedė mėnesinę biudžeto sistemą, po kuria kožnas departamentas tur parodyt 12 sykių į metus kad nepralaido daugiau kaip dvyliką dalį paskirtų pinigų, tuomi sulaukdamas atkvojimą visuomenės pinigų.

5 Didelin užvedimu statymo kelių padėjo susiartint ūkininkus su miesto gyventojais, tuomi padarydamas progą ūkininkui parduoti savo ūkio produktus pelinegiu.
6 Pastatydino 1,800 mylių naujų atsakančių kelių su abelonis išlaidomis apie \$4,000 mažiau nuo mylios negu prie Donahey valdymo, ir lyginant tik keletą šimtų mylių pastatytų prie Donahey.
7 Išmokėjo Ohio buvusiems kareiviams nutarato atlyginimo siekiančio bendrai apie \$32,500,000 iš kurių \$7,500,000 buvo paimita iš valstijos izdo, kas nebutų buvę galima neapant pinigais.
8 Sumažino neužbaigtus darbininkų kompensacijos atlyginimų reikalavimus nuo 9,000 iki 2,000 daugelini išmokėdamas, ir padidino tą fondą iki \$9,000,000. Nuosimčio už to fondo pinigų priaugo virš \$1,000,000.
9 Suteikė Ohio valstijai bizniško pavidalo administraciją, teisingą apsiėjimą, tokią gerą valdžią kuri rekomenduoja jo sugryžiną į tą vietą.

REPUBLICAN STATE CAMPAIGN COMMITTEE
ROWLAND BUILDING CLARENCE J. NEAL, Chirman COLUMBUS, OHIO

Civilizacija Pasmerkta

—bet—

MILIJONAI ŽMONIŲ DABAR GYVENANČIŲ NEBEMIRS

KAS YRA CIVILIZACIJA?

Tikra civilizacija yra visai priešinga barbarizmui. Civilizacija tikrenybei reiskia išauklejimą, kultūrą, apšvietą ir tiesą. Bet šios pažangos civilizacija nesą tik civilizacijos varda. Iš viršaus ji atrodo panaši civilizacijai, bet iš vidaus ji yra aršiausias barbarizmas. Tikra civilizacija RYMO ant TEISYBES pamato ir yra budavojama ant TIESOS IR MEILĖS.

PREKYBA PAVIRTO Į PELNAGODYSTĘ

Pelnagodybė ir galybė pavertė teisėtąją prekybą i nedora išnuodojimą. Prekybos perka ir parduoja žmogaus kraują ir daro su žmonėmis kaip kokiais negyvais žemes daiktais. Troškimas išsireyti galybė ir įtaka privertė politikierius paninti po kėjų žmonių teises, pasirodyti neišikimais savo pareigoms, ir iš visuomenės turty daryti sau privatinį pelną ir pagyrimą. Visi tie dalykai privertė kunigiją pasiduoti šetonu prigaivingai įtakai, tapapti neišikimais DIEVUI ir mūsų Viešpaties Jėzui Kristui ir prisidėti prie esamos civilizacijos.

BUVO SAKYTA KAD MOKSLAS ISVENGS KARĄ

Buvo sakyta kad karas tai barbarizmas; tas pareikšimas yra teisingas. Buvo sakyta kad prekyba taip suvienys žmones kad karas nieku būdu negalės iškilti; tačiau 1914 metais prekyba pagamino didžiausią ir pražūtingiausią karą kokio dar niekad nebuvo buvę. Buvo sakyta kad apšvieta ir mokslas išvengs karų; bet apšvieta ir mokslas tapo panaudota padaryti karą velniškesniu ir žiauresniu už aršiausį barbarizmą. Didžiosios krikščioniškos tautos ragino savo mokslo vyriai gaminti nuodingiausius ir pražūtingiausius karų ginklus. Neseniai kelios iš anų taip vadinamų civilizuetų tautų lenktyvėmis bėgo ir varžėsi dėl "mirties enindilių", kuriais manoma viena nakčia nušluoti nuo žemės paviršiaus tokį didelį miestą kaip Londonas. Tai tikras šios gadynės civilizacijos darbas.

5-TAS PRISAKYMAS NEUŽMUŠK IGNOROJAMA

Jezus Kristus yra Didis Ramybės Kunigaikštis. Jis pats pasakė "Neužmušk". Savo mokytiniais ir pasekėjais Jis griežtai prisakė neimti i rankas nei jokio kuniško ginklo. Vis tie kunigai, kurie sakosi mokinančiais Jėzuso mokslu, šventino karą ir padarė iš jo šventą daiktą. Kuomet prasidėjo didysis karas jie buvo vikariausius rekrutų rinkėjais, ir Bažnyčias pavertė i rekrutų vietą, jie emė pinigų už primokinimą vaikinti eiti i karą apklus. Jie sakė kareiviams kas žus ant karo tas paklius tiesiog i dangų.

Šita tema bus kalbama sekamose vietose: NEDĖLIOJ, LAPKRIČIO-NOV. 2 Dieną, 1924

CLEVELAND, OHIO
Abelio Svetainė, 7017 Superior Ave.
Pradžia 3:00 val. po pietų
Kalbės P. Kulevič iš Detroit, Mich.
PITTSBURGH, PA.
Svetainė 93 So. 16th Street, S. S.
Pradžia 3:00 val. po pietų
Kalbės A. Steponaitis iš New Yorko
DETROIT, MICH.
I. A. S. Svetainė, 24-ta ir Michigan
Pradžia 7:30 val. vakare
Kalbės F. J. Diglis iš Cleveland, O.
AKRON, OHIO
539 Miami Street
Pradžia 7:00 val. vakare
Kalbės P. Kulevič iš Detroit, Mich.
Rengia T. S. B. S.
IŽANGA VELTUI :: KOLEKTŲ NEBUS

Balsuokit už Edward C. Stanton

Ant County Prosecutor Republikonų Tikieto Balsavimas: Antradieni, Lapkričio 4